Güven Turan

TOPLU ŞİİRLER

YAPI KREDİ YAYINLARI

GÜVEN TURAN • TOPLU ŞİİRLER

YKY

TOPLU ŞİİRLER
(1963-1993)

Güven Turan, 1943'te Sinop, Gerze'de doğdu, ortaöğrenimini Samsun'da Maarif Koleji'nde tamamladı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi ve aynı bölümde İngilizce okutmanlığı yaptı. Daha sonra İstanbul'da reklamcılık alanında çalışmaya başladı. İlk şiirini 1962'de yayımlayan Turan'ın şiir, öykü, eleştiri ve inceleme türlerinde yoğunlaşan ilk çalışmaları *Devinim*, *Dönem*, *Yordam* ve *Alan '67* gibi dergilerde çıktı.

Güven Turan, *Dalyan* ile 1979 Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü, *Düş Günler* ile 1990 Yunus Nadi Yayımlanmış Öykü Kitabı Ödülü'nü, *Bir Albümde Dört Mevsim* ile de 1991 Yunus Nadi Yayımlanmamış Şiir Kitabı Ödülü'nü kazandı.

Kitapları: Şiir: *Güneşler... Gölgeler...* (1981), *Peş* (1982), *Sevda Yorumları* (1990), *Bir Albümde Dört Mevsim* (1991), *İkaros'un Uçuşu* (1993); **Öykü**; *Düş Günler* (1990); **Roman**: *Dalyan* (1978), *Yalnız mısın* (1987), *Soğuk Tüylü Martı* (1992), **Deneme-eleştiri**: *Kendini Okumak* (1987), *Bakır Çalığı* (1994); **Çeviri**: *Aşk ve İsyan* (Kenneth Rexroth'tan seçme şiirler, 1991), *Sınırsızdır Şiir* (Miroslav Holub'dan seçme şiirler, 1993), *Seçme Şiirler* (Louise Glück'ten seçme şiirler, 1994).

GÜVEN TURAN

TOPLU ŞİİRLER

(1963-1993)

Güneşler... Gölgeler...
Peş
Sevda Yorumları
Bir Albümde Dört Mevsim
İkaros'un Uçuşu

YKY

Şiir - 26
ISBN 975-363-163-4

Toplu Şiirler (1963-1993)
Güven Turan

1. baskı: 1500 adet, İstanbul, Nisan 1995

Yayına Hazırlayan: Selahattin Özpalabıyıklar
Tasarım: Mehmet Ulusel
Kapak Fotoğrafı: Cengiz Cıva
Ofset Hazırlık: Nahide Dikel
Düzelti: Ayşegül Gürdal
Yayın Koordinatörü: Aslıhan Dinç
Baskı: Altan Matbaacılık Ltd. Şti.

© Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti., 1994
Tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No: 285 Beyoğlu 80050 İstanbul
Telefon: (0-212) 293 08 24 Faks: (0-212) 293 07 23

İçindekiler

GÜNEŞLER... GÖLGELER

Yaşlı Bir İlk Yaz
17 • Karanlık Gezinti
18 • Uzaktan
19 • Bir Sürgün
19 • Kutlu Hasat
20 • Kış
21 • Tüy
21 • Kırgın
22 • Ev
22 • Eski Bir Albüm İçin Resim
23 • Kıyıda Duruşun Resmi
24 • Büyütülmüş Bir Eski
25 • İzlenim
25 • Yaşlı Soytarı
26 • Düşük
27 • Güz Kıvrımı
27 • Bir Gezgin Bir Çocukla
28 • Gündönümünde Sevilen Bir Kadına Balad
30 • Doğayla Doğa İki Kez
31 • Öğle Uykusu
32 • Bozgunlarla
33 • Gece Töreni
34 • Yorgunluk
35 • Bir Baş Eğişin Direşimi
36 • Kavşaklardan Denize
37 • Yabanıl Bir Kıyı Güzü

38 • Yılgın
38 • Kavşak
40 • Sızısız
41 • Kısa Günlerde
42 • Taşıl
43 • Gidiş
44 • Duruk
45 • Dolap
46 • Göçümler
47 • Aşınan Bir Gizemli
48 • Uzun Bir Bekleyişin Ardından
49 • Kıyıda
50 • Örgü
51 • Kışta Bir Ölüm Öyküsü
52 • Güney
53 • Sarsıntılar
54 • Tekinsiz
55 • Yazışmalar
56 • Eylül
57 • Uzaklarda Bir Düş
58 • Tortu
59 • Beklerken
60 • Umusuz
61 • Kapı
62 • Sunak

Issızlığın İzleri
67 • Aşkın Acının Tarihi Coğrafyası
70 • Öğütler
71 • Bir Anıya Kovuşturma
72 • Dünü, Bugünü Bir Yengeç'in
72 • Küçük Bir Düş Parçası
73 • Her Günün Uslusu
73 • Kendisi Olan Bir Çocuk
74 • Kendinin Acılısı
75 • Savunma
76 • Giz
76 • Yanılgı
77 • Yaşanan

78 • Güz Sorumlusu
78 • Tekil
79 • Gecikmiş Bir Başlangıç
80 • Her Sevi İçin Bir Umu
81 • Vahiy
83 • Dürtü
84 • Yaşama Bırakılan
85 • Karşıtlıklar
86 • İletim
87 • Oluşum
88 • Geçiş
89 • Batık
90 • Özür
91 • Çıkış
92 • Birikintiler Anıtı
93 • Kuyu
94 • Göz
95 • Mavi/Kahverengi Şiir

Kavuşum Tümleci
101 • Bir Yaşam

PEŞ
107 • Bir Sevdanın İçyüzü
107 • Tanış
108 • Gözlemci
109 • Bilinç
110 • Sınama
111 • Çakışan
112 • Yalaz
112 • Çelişen
113 • Yaz Ardılı
113 • Yanıt
114 • Çıkma
114 • Görünüm
115 • Uzak Su
115 • Yol Vurgunu
116 • Kopuk
117 • İz Okuma Bilgesi

118 • Geç Gelen
119 • Highway 80: Kamyon Sürücüleri Lokantası
120 • Sarraf
121 • Çatışan
122 • Yıprak
123 • Bir Kıyının Anlamı
124 • Bir Denizin Tarihsel Eytişimi
125 • Geride Kalan
126 • Biliciler
127 • Dile Gelen
128 • Yeşilden Kaçan
128 • Bakışım
129 • Bakışım
129 • İkircil
130 • Beklerken
131 • Olmayan Bir Zamanda
132 • Törel Değişim
132 • Dönüm
133 • Kendine Aykırı
134 • Tarihe Bırakılan Sorular
134 • Kırlangıç
135 • Bir Kentin Sessizliği
136 • Yaklaşan Kar'a Şiir

SEVDA YORUMLARI
141 • Kış ve Düş
141 • Çentik
142 • Özgür
142 • Dönüş
143 • Mesel
144 • Biten Bir Yazın İzleği
145 • Vazgeçilmeyen
145 • Sevgiye Adanan
146 • Ayna
146 • İşaret
147 • İzlenim
148 • Eşitleme
149 • Bir Kıyının Kadastrosu
150 • Beklentiler

150 • Boşanma
151 • Kök Çizimi
152 • Vurgun
153 • Alışılmış İmgelerin Alışılmadık Duyarlığı
153 • Zamana Bakmayan
154 • Gizli Gelen
154 • Bakış
155 • Bir Sevginin Tutkuyla Direnmesi
155 • Sevgi Eğitimi
156 • Kuruntular
156 • Seyran
157 • Karşılama
158 • Sabahın Kanıtları
158 • Sakın
159 • Alıştığı
159 • Lodos
160 • Çarkıfelek
161 • Kayıp Bir Tarih
162 • Bir Güz
162 • Ters Dönem
162 • Bir İlkyaz Düzenlemesi
163 • Saplantı
163 • Karşılama
164 • Işık ve Ayna
164 • Uzak Bir Zamanın Bugünü
165 • Barmen
165 • Adli Bir Hata
165 • Doğal Tarih
166 • Görünüm
166 • Kırlent
166 • Bir Kent ve Kendisi

BİR ALBÜMDE DÖRT MEVSİM
169 • Güz Resimleri
177 • Kış Resimleri
185 • İlkyaz Resimleri
195 • Yaz Resimleri

GÜNEŞLER... GÖLGELER...

(ŞİİRLER 1963-1979)

–1981, Derinlik Yayınları–

Et, lá! que voulions-nous dire,
que nous n'avons su dire?

St. -John Perse: *Amers*

(Neyi söylemek istedik şimdi biz,
söylemeyi beceremediğimiz?)

yaşlı bir ilkyaz

(1963-1974)

KARANLIK GEZİNTİ

Bir köşesinden tutulmuş gibi yarı gecede
kopuk bir damar gibi vuruyor,
yalnızlığın, denizsizliğin, taş çağının yarası.
Savruk bir uykunun sarmaş dolaş yaşamasıdır,

eski, inik, bir davul gibi gürültülü.
Gidelim yeniden yaşamaya başlayınca:
Deniz yeniden yaşamaya başlayınca kıyılarda;
kıyıda bağlanınca sis düdüklerine, sis:

Yolculuk en doğal olandır.
Oysa denizlerdir en yakın kavgalara,
kaçılmadan karmaşık bir evrenin ardı sıra.
Atlardır: Cehennem, defneler ve kara

yavaş yavaş saklanır ardına.
Gelmediği izlerden acının çayırları
sürüp atar balıkları, yengeçleri, çakıl taşlarını,
bir tan yeri saklamış gibi günlerin yarışında.

II

Karanlık, ışığın olduğu yerlerde yaşar.
Yağmurlar yağar gibi geceyarıları.
Sazdan bir elin korkuluğu,
dolaştırır, akşamdan kalma bir maviyi göklerde.

Gidelim gel, gidelim. Gidelim,
düşüm korkumu bırakmıyor,
şimdi uzaklığı yakınlığına denk,
korsandır bütün düşlerin çocuğu.

Ses işitilmez kan akmadıkca yere,
yelin kestiği sessizlikten başka;
bir türkünün orta yerinden bölünmesi,
ayakların altında kırılan kumlara karşı,

nasıl konaklarım böyle durma,
kaç kış günü yola çıkıp yüzümüz uyanmadan.
Uçup konduğu günlerden kalma
sanki bir bilmediğim var.

UZAKTAN

Sömüren ıslaklığı sürülmüş tarlaların
vakitsiz bir samyeliyle geçilir
kuraklığına frenkincirlerinin
büyür ve dökülür kılları
koyaklara takılıp kalmış atların
susuzluk tanrısal yüzüyle gelir
eğilir önünde göçebenin

Tanır beni yolumdan geçen herkes
han avlularında yatışımdan da
mor bir heybe taşıyarak
rahvan köylerin uzağına
bakardım kendi kendime konuşarak

Bitmeli tomruklar altında
kemirtisi günün
kar yağmaya başlayacaktır nasılsa
usul usul çökmeli
tuzağa

BİR SÜRGÜN

Kimdi en iyi anlatan öyküyü?
Kış başladı artık dağlarda
Aşılmaz oldu geçitler
Sel yarıyor toprağı
Kazıyarak defnelerin, mersinlerin
Yemişli diplerini
Nar kuruyor odalarda
Çoğalıyor karanlığın içinde koku...
Dağılacak bir gün durduğu yerde
Toprağa çekilen çapa demiri.

Toplayın ağları, halatlar gerilsin
Son güneş bu ışıyan perçemlerinde çocukların

Sarışın bir iniltidir
Uzak ve buğdaylı yazlar
Şimdi çatırdıyor çamlar soğukta
Bu yaban denizin kıyısında.

KUTLU HASAT

ölü bir denizleyin, hani o,
kargaların uysal hasatlarında,
şaşkınlığı, saçması, ovalar ya da
sisi çökmüş göklerin rıhtımlarından,
tanrılı türkülerin intihar:
dallarından kırılmış bir salıncak.

üşümüş denizleyin yalnızlığı
sorandır hep. hangi kaldırımlar
boğaların ürktüğü çürük
yüzlerinde ekmek taşıyanlar?
–hep günlerin burçları– kamçılı
boğulan kadırganın kanadı.

KIŞ

Güneyden esen yel bile
İnceltemiyor buzları
Nerede kaldı göçücü kuşlar
Diyoruz denize bakarak
Kapkara bir çember daralıyor
Duman daha da koyulaşıyor üstümüzde

Kimse şiirini söylemeye kalkmıyor kışın
Eski sevi türküleri utançlar
Unutulur oldu dillerde
Bir türlü ışımayan çevrene dönük
Bütün gün aynaya bakan kızlar
Sanki sadece yel çözüyor örgüsünü saçın
Buz yapıştırıyor elleri gövdeye
Kaskatı ağır giysiler altında

Ormana gitmeli bir gün
En kara kargayı boğazlamalı
Ökseotunun dibinde
Bir boğanın örgenini ve boynuzlarını
Yakmalı öd ağacı yongasıyla

Yararsız
İkinci ayındayız kışın
Tipi yok etti bir avcıyı daha

TÜY

Uçarken çok ölüp doldurulmuş
Bir selden tepelere salman
Ve adına tutsaklık olan kırlık yer
Üzümlere benzeyen elleriyle
O çocukların uzandıkları
Tatlı saklanmaların yazında
Beslenen kuş

Kimse bilmez kireçlerin eriyişini
Kanatların altındaki ölümde
Ellerinde düğünlerinin mumu
Benzemez gibi ağzına akşamın
Uçmayı denemiyor bile
Boşalan tüy

KIRGIN

Kış acımın parmak uçlarıdır benim
Dizginleşmiş sarılar uzasın öyle
Çalılara savrulan uyku
Yatacak bir kadının kuytularına

Işık tamamlar yarım bıraktığını gecenin
Geçip gider oyun, çalgılar; bakılır
Bir kulenin bürünüşüne
Dirilir dili bulutların

Benim hep ölümü düşündüren bileklerim
Gözlerim kıskanır panayırları
Hepimiz aynı resimlerin uzaklığıyız
Evlerde olunca aklığı ve doğumu çarşafların

Demirleri, bütün tenekeden, kâğıtlardan yapılma
Eşyaları saymıyorum; katılmıyor çünkü ölümüme
Tahtalar ve aşktır süren
Okşanmış aynalar gibi önlerinde

EV

saklamaktan yapılma bir ev
silmeden gizli bir elin acısıyla
sığmaz gösterdiği
ulaşılacak olan ikinci beklemeye

biraz daha mavisinden işler
çatlayınca gök ayak sesleriyle
biner tıkırtılı omuzlarına
seslerle sessizliğin arasında

o kısır duvarlar bunca sevişmelerden
bir yüzüyle sapkın bir ışık eskilere
toplandıkça dört kişi biri ezilir
sonra tahtalaşmış karanlıkta

ESKİ BİR ALBÜM İÇİN RESİM

Yaşlı mıdır? Silik bir yüzle
bakamaz mı aynalara? Kendini
görmek için
içinde büyüyen gözde,
kırıklıkla?
Bir şeyler okur:
Yarım bir sesle
bir düğün türküsü.
O sokak: Ev yanmıştır,
bir binek taşı, aşınmış;
uğurlamaz artık, karşılaşmalar hep
düşlerle, anılarla yarım bırakılır.
Sararmış ve yorulmuş elle
düzeltir başının konuşmalarını,
kara bir pavurya yürür yüreğine.
Bir deniz yosunlarını yığar
yola. Gene bir kadın–
Gebedir hep, doğuramaz
birtürlü.

Yürür.
Köşelerden çıkar ılıklık,
siner mor
kadife perdelerin artığı
köşe yastıklarının ardına.

Eski, bakır bir cezve:
Külde, kıvılcım
soğumuş
çoktan.
–Bir erkeği de
vardı, ona geceleri uğrayan
bir erkeği; aramaz
artık. Yitik mi?
Yorgun –
Ve bir giysi, bir bebek
örtüsü, bir tunç havan.
Yürektedir pavurya
artık. Paytonların
atlarını çözerler.

KIYIDA DURUŞUN RESMİ

Akşam bir korkudur
yorgunluk kırıntılarıyla
karpuz sergilerini karaya boyayan.

Açıl işte! Kıyı
bekler seni burada.

Dönüş –
Yiten bir ağırlıkla kucaklar
demir işli kafesinde,
daha kolay değil midir
yüzüstü bırakılmış
kırlangıçlardan
ya da kuru vatozlardan?

Kendi ağırlığını duyuşudur
denizin çakılları kıyıya serişi
ve kumu eleyip arıtışı da.

Sonra da aşağılarda, daha aşırı
gelince güzellik yabanlıklı
çobanların uzayan ıslığında,
kentleri yansıtır anısı.

Bense kopartıldığında dağılan
dağ çiçekleri suluyorum yüreğimde.

Susulur... İnandıramaz hiç,
irileşen narların ilk yağmurla
çatlayışındaki yorgunluk,

yalnızlığın dalgırlandırmasıdır
tek kuyulu konuşmalar.

BÜYÜTÜLMÜŞ BİR ESKİ

Yüreklendirilmiş doğurganlığına ormanın sabahla
büker kırgınlığını ekşimiş içkilerin
yanar eski korkular, dağınık
yosunların salyangozlar taşıdığı evde.

Eksik bir liman şimdi güz delisi
sarkaçlardan dökülmüş, kedi gözlü
bir çalgıcı yontusu ufaktan.
Büyüdükçe korkunç balık pullarından başka.

Ağaçları sessizlik büyütür durur.
Tohumdan bataklıklara ihtiyar
aranır kapısında tütüşü:
Ocaklar, yollar, duvarlar ve yürük bir yürekle
savaşçı.

İZLENİM

kıpırtısız bir sabahtan
–yorgunluk veren bir mavi
dingin, ıslak tütün mavisi,
tutsaklığını yaşayan bir kedinin
içini kovaladığı–
bir yel sağnağıyla geçildi
bulutlara, gün daha bir erken
kararacaktır; bir de yağmur belki,
sonradan. Duvara dönük
bir yüz gibi bakacağız göğe.

Yaprak harmanı, caddelerin
kesişme kuytularında.

Kapatılmış perdelerin ardında
gözkapaklarımda hâlâ inliyor toz.

YAŞLI SOYTARI

o tükenmiş yangın taşlaşmış
en yüce gecedir bu, onun,
aradığı otların, gök ırmakların
tozlu ay izi. ey yetersiz, kovaladığı
çarmıhtaki adam suya vuruyordu.

çekip gitmeli buralardan düşünüp
gittiği yeri geç kalmış çiçeklerde,
esrikliğini sınayan kalabalığa,
o yakınlardan bir koya doğru.
çatlak bir gülüş şimdi ak boyalı.

DÜŞÜK

Kararan tahtalara oyarlar evleri
Bahçe önünde fesleğenlerle
Sandıklarda gizlenir lavanta çiçekleri
Çocukların ve ölümün dağıttığı

Düşer kalır yemişler çürümeye
Kuytular serin ve sinekli
Besler ölü anılarda
Yeşeremeyen o ilkyazı

Kapandıkça soluğu odaların
Dolaplar dolar isli kırpıntılarla
Düşlediği o çocuğun ardından
Bakadurur ot boğuğu yola

II

Sadece düşünde büyüyecek
Kanının alıp götürdüğü
Etinde kesikte bir tuz acısıyla
Kendinden söküp attığı dirim

III

Kişiliksizdir küçük şeylerin şiiri
Yeniden açılabilir sevişmelere gövde.

GÜZ KIVRIMI

Eylül açılır serinliğine
karışır harcında mavinin
kurumaktadır bağlar çubuklarında
kaçınılmaz ıssızlığında uzak tarlaların

–Nerede bizi elimizden tutup
kışın, gelen kışın, labirentlerinden
bir Mart'a götürecek kadın–
yağmurlar da başlamamıştır ki

İnatçı bir cırcırböceği
didiklemektedir geceleri hâlâ

BİR GEZGİN BİR ÇOCUKLA

Büyür bir gün
Alır yeşil ökselerini
Kuşları susturan
Ağıtı olur çalı diplerinin

Cebindeki bıçak
Yontar suyu azalan dalı
Boğuk ıslıklarla
İzin verilmemiştir denize inmesine

Büyümek dilek sayılmaz artık
Dayanıklıdır denir kestane ağaçları
Ağır sandıkta elmalar ayvalar küflenir
Sinekalır kokusu tahtaya ve bakıra

Her kapak açılışta
Kişner kara şallı bir at
Tıkanmış çığlığı taşıyarak
Çakmak parıltılarına

Yel değiştiğinde
Ayrılıyor
Yoluna birileri çıkar hep
Onu yarı yolda bırakan birileri

GÜNDÖNÜMÜNDE SEVİLEN BİR KADINA BALAD

Ayşın'a

I

Bardaktaki sular durulmadı
Mart getirmedi beni yeniden toprağa
Etimdeki kırıklık kaynaşmıştır kemiğime
Oysa körüm Mart beni yitirmedi

Benim hiç kızlarım olmayacak ak bir sümbül taşıyan
Sümbülü götürmeyen dudaklarına otobüslerde
Ellerinde baharın özülü açılmamış
Şaşkınlıkla büyüyen aşklarında

Oysa katıl işte uykuma benim
Kırılsın kuzgunun kanadı karanlıkta
Yoksa sen miydin zeytin ağaçlarındaki yeşil
Yoksa uyurgezer bir gece mi

Şimdiyse Mart zeytinler nicedir
Nicedir toprağın yüreği kuzukulaklarında
Ebegümeçlerinin altında
İlk yumurtalara yürüyen

Yağmurlar yağıyorsa bu güzün aşağılığı değil
Şimdi maviyi hazırlar karayel
Deniz sokulamazdı içlerine evlerin
Yosunlar titrer en derin yerlerinde Mart'ta

II

Ben ancak aşabilirim kendimi yazda
Çıplak örtüsünde yazın
Saklı yerleriyle kara erikler toplamada
–Karım olacak mı benim yazda–

Kızarır giysilerin altında sesi gebeliğin
Coşar benim kanım ayıbın eteği altında
Değişen rüzgârlarda bilmem kabarışını denizin
Fırtına takırtıdır saçlarımın tuzunda

Ellerim ayrı düşünür
Soğuk bir yağ kandili altında dinlerim seni
Külün aklığı devrilir üstüme
O kokulu külün kıştan kalma zeytinlere verilen

Usum tutamaz saklını senin
Boş bir yankı olacaksın sonra yatakta
Aşkı ve aşkı bilmeyen bir kadın
Sessizliğin mühürü altında

III

Kendimi dışarı atabilirim yağacak olan yağmur için
Ezilip kalmaya yabancı bir ayın sesinde
Ya da boğulup kalmaya ağır tüyler altında, senin
Olan parklara dökülen

Bir ölüme başlar gibi
Tozlardan korkarım bağlanmaya bir acıya
Senin izinsiz ayında neler yapar Mart
Olursa adın hep üstümüzde olsun

DOĞAYLA DOĞA İKİ KEZ

günartığı bağlar
sarı — Tahtaları yontup parlatmışlar
ben ölümü oyuncak yapmıştım ya
çocukluğun sapanında
şimdi
    bir dalga kaldırıyor beni
    tuzlu güneşine

ortada boşluğu yoğunlaştıran
    bütün ölçülere uygun mu
    aklı ve karalı gölgelerle bile
    Dur
arasında — Kadın bile değil
    yeniyetme
    bir yalnızlık
    bir ağır yeşilli koku
    oğul vermiş gök
    ince, vızıltılı, kaçırtmalık

    Sonra da Doğa:
    çam ağaçlarının durmadan kayan toprakların dibinde köklerini gösterdikleri kısa bir kıyıdan sonra başlayan kayalı –yuvarlak ve parlak, sert köşeli ve pütürlü; kimi de ince, sarı bir yosunla cilalanmış– suyu ince, tuzsuz ama ayaklarda ölü saçı izlenimiyle: sert ve kalın yosunlar. Ayın ışıklanmaya başladığı saat. Güneş de ışığı da batmış. Yakamozu aşırı dalgalar ve bizi korkutan bir çakal sesi. Gece,
    yel .....– Doğa
bir yağmur sesi salt kentte
tıngırtılı bir otobüsle tepeyi
aşınca damlar

Kural: yarı karanlık ve
tek olan bir sevişme.

ÖĞLE UYKUSU

Titrer gözlerim ne beklersem
soluyan bir ağacın
göl başında eğilişinden

suya çalan kamışlar gibi
Bıçağın kısa bir
dokunuşuyla gıcırtılı bir salıncak

sesinin yankılanması
çatlayan parlak ve
yeşil kabukta özülüne

dek az acı
Yavuklum Bütün kediler
aç mı karanlıkta

Bütün kiremit kırıklarını
kamçılayalım ıslatmak için
uyluklarımızı

kıralım buzlarını geceye
geçit vermeyen
yataklardaki

çarşaflardaki ölüm mü
diye
duvarda patlayan çiçekle

BOZGUNLARLA

Atkestaneleri ve çınarlarla
    kent
hep yorgunluklar getiriyor
gizli fırtınaların adamına
tıkıyor gerilimlerini de

Akıl almaz çabuklukla yontulmuş
tirşe mekikleri–
    rengi uçmaktadır
    yaşlı kadınların ellerinde–
sallıyor uzak birikintilerden
tıkanan bir volkan suskunluğuna

Türküler yerine
masallar ve ağıtlar söylüyor
o yılın kızlarına

    Biliyor
ilk sel söker
diri tıknaz meşeleri
çamlar ve kavaklar uzar gider

Durdurabilir bütün bunları
bir gün
sevgisinin ilk kanını
sabaha akıtabilen biri

GECE TÖRENİ

Açılır yalnızlığına
kurşun mühürlü gecenin altında
büyüyen karnı gibi kızın
"tanınan bir gölge olarak, gelin de,
yaşamışlığı yuvarlayalım toprakta"

Nasıl kök kapanırsa:
Beklenmedik haberler için,
yakılan ateşlerin kızıştırması
atların koşması içlerinde
yüzlerine vurarak solukları.

Peylenmiş yatağın içinde uyur başak
uzun uzun otururlar loşluğunda
adını saydıkları yeşim oymalı yemişin
artçılar yoktur, öncüler de.
Hasat da yoktur, o devşirilmedik hasat.

Doğurmayı bekleyen kız –
Oğul veren arılar üşüşür göğüslerinin çiçeklerine.
Çabucak dağılırlar sonra kalıp beklerler,
daha çok toz kokmasıyla halıların,
uygar üşümüşlükleriyle erkekler.

YORGUNLUK

Susarak dinliyorum sesini
keçi melemeleri geliyor
taşları ufalayan eğreltiler ardından
nemli kokusu biçik çimenlerin

Çıkıyorsun giysilerinden
balkıyor soyunukluğun
perdelerin turuncu alacalığında
ardında yitebilir güneş

Çoğaltıyor tedirgin eden her şeyi
artan ısırışları serinliğin
çok şekerli soğuk çaylar tadında
bir yorgunluk kirletiyor içimizi

Korkmadan bakabiliriz aşıp giden gölgeye
gecenin gelişi — artık sevişilmiyor kolayca
diri tutuşu yok artık etin
uykuya uzatılmıştır

Sürüyor özlemi gövdenin uyku boyu
konuşulsa yosunsu bir şeyler basar
asılıp kalır yüzlerde
tasasız akşamın yoğun duruşları

Susulur ve beklenir tanın atması
işte sevilir şimdi yağmur
bir kurbağa yavrusu sessizliğiyle
bu derin görünümlü gök çökünce kasıklarımıza

BİR BAŞ EĞİŞİN DİREŞİMİ

Özlemle kapatıyor odalara kendini.
Unutulur dağlardan bakmak bulutlara,
yoklamak çatırdayan yeli
kaya diplerinde. Saklan,
masallar bulacak,
gerçeğin seviştirmediği yerde
uzun saçlı ve süzgün kızlar–
Uzak gürültülerle
uyanış:
Gövde parçalanır sanki.

Uzan, gök hoşuna giderdi senin,
güz sevilirdi, yağmurlar da;
kötü doldurulmuş plaklar
çekilir olurdu,
içkilerden sonra sevilen...

Duy! Seslenir: "Kalsın kuruyana dek
ilk yağış artığı balçık diz altlarında.
İlk çocuğunu doğurana dek, yumasın gövdesini."

"Her şeyi sana bırakıyorum. Bu
avlara gitmemiş çocuğu da. Çam
yaprakları takan saçlarına."

Kötü bir vurgun olur,
yükselir derinlik
ısınılmamış uykulardan.

KAVŞAKLARDAN DENİZE

Yel esmeye başlasa
ardından bozkır
taşır limanlarına beni
yele saçlı bir kızın alnında

Oyuntularda bir yer
her adımda ürkütür ayaklarımı
unuturum uzağa bakmağa
birden yapraklarını döker
sedir ağaçları

Uğultu
bırakmaz ardımı
güneşin azalıp çoğalmasıyla
yıldızlar yönetir derdim
kentler kıyıya çıkmadan kavşaklarda

YABANIL BİR KIYI GÜZÜ

Büyük ses terletir geceyi–
Yakınlığın tekdüzesinde
balıkların dolaştığı su:
Kokulu bir yumuşaklıkta
bekle.

Türkü katılmıştır çalgıya
ağır oluşumlu.

Arada, bütün doğayı –
Göğü, Denizi, Tarlaları dolduran
bir kabarıklık gibi: Fırtınadan
sonra, suyun çekilmesiyle,
yabanlık.
Doğa bırakmaz ardımızı her yerde.

Gök,
yorgunlaştırıyordu/ kavruk
bir is: Koku/ bizi.

Soğuk, sabah alacasıyla.

YILGIN

Göğün uzağında yoluyorduk otları.
Elimizi diliyordu dikenler, gözü örseliyordu
tutuşmuşluğu kayaların.

Ey, kaçınılmaz Düş!
Acının dindirildiğini görsem bir!

Gelir yanıma sevgilim olan, boşalmış
buğday başakları tutar elinde, çekiliriz kuytusuna
böğürtlen çalılarının.

"Bırakalım buraları!"

Dolaşır gövdelerde susuzluk.

KAVŞAK

"Yorgunum, bakır bir tel
çözülür. Gelmesem
ağırlaştırır atını.
Terkisi
kanlıdır."

Kara bakacak yüreğim
eziyor beni akşamla.
Terk edilmiş dirimiyle
derinlikler bulan ve
boğulan yalancılık,

ağıtlarla –
Bir masal beslerdi

onu. Yavruağzı: İkindi;
güneş, bir odunun
ardında kalır, kararmış ve
kokan, kavak yaprakları gibi
tıslayan.

Yontsun ve inceltsin yel
dağlara ters akan çayı.
Bir gün taşır köpüğünü

bir hacımurat kuşunun gagasında. Ağır
ve yapışkan inişi akşamın.

"Göğsüm boşalıyor.
Yeşili bulandırmadan
dökülüyor kar. Kış,
unut gizliliğini.
Isıtılmış ve soğumuş sularla

yeniden yazı bekliyorum."

Dinmek bilmez izleri
savrulan
karın üzerinde, denize,
kuru asmaların köklerinden.

SIZISIZ

– Yapraklanır ağaç,
derinliklerde bir öykü dolaşır,
bir ses çıkar: Kabuk örter
yeni bir dirimi yaşamak için.

Saklanılan dağların kokusuz yazı!
Duman büyüler!
Yavaş yavaş ıslanan yeşillikleriyle
gölgesiz gün çekilince
yemişler tamam, kuşlar yok.
Kendi nasırlı gürültüsüdür sessizlik,
ağrılı; diner göğertisi.
Soluksuzdur herşey: Usuldan
filizlenir yürekte
saklanmış.
İlkyaz kül rengi bir boşlukla
gelmiştir. Değiştirmiştir
geçmiş dönemlerden artan kırıntıları.
Bir adam çıkıp şahinini salar,
daha da bükülür boş gaga av dönüşü.

KISA GÜNLERDE

Çiçekte midir mersinler şimdi?
Güney öyle uzak ki benden
Gideremiyorum seyirmelerini gövdemin
Durup dinlenmeden şekersiz çaylar içerek
Bulutlar aşan turna resimleri çiziyorum
Tek sözcüğün bile karalanmadığı sayfalara

Bir dağ geçilmezliğini eksiltmiyor
Acılarımı korkusuzca kargışlayarak
Fare sesleri, takırdayan kavkılar arasında
Karanlık ağızlarına bakarak dolaşıyorum
Buralara vurmuş balıkların
Çamlar çürütüyor zeytin ağaçlarını–
Yangınlarla çıkılır, çıkılırsa
Kadınım, çocuğum benim
Yüreğin kendini ağırlayan sapağından

Bir aynaya girerim
Kovamam yüzüme ağ atan sıkıntıyı–

Dağlara bakarak denizi işliyorum cama

TAŞIL

Göğün kasnakları sarar beni
Yapışkan dal uçlarının ağzı yaklaşır
Emer kanımdaki ateşin gücünü
Başucumda

Aşar boyumu soğuk suların daldırdığı
Göğsüme yakın tuttuğum sıtma
Vurur beni, dağıtır sevişmelerimi benim
Ürünsüz bir kadın gibi

Sabahı beklemeden gittiğimde
Atak günlerimin yorgunluğuyla

Kendini en çok da yaşamaya
Bir kentin yeniden alınmış
Sayıklamalı sessizliğiyle veren
Ben: kıyının tıkanıklığıyla kalınca
Yan yana gelir ırmak ve mağara
Et yaklaşmaktadır mor bir çürümeye
Kupkuru bir kütükte güneşe serilen
Yağmurun durmadan kurtlandırdığı
Denize uzaktan bakılır
Göçerim dar yumuşaklığına

Hem bilinsin, gerekli değil
Kanımın uğultulu kuraklığında
Dölümü boşa döktüğüm zaman
Beni alıp götüren şey

Afyonumsu bir kazmtı fısıldar
Yüreğime o nemli adı
Yürüyüp ya da konuşup boşlukta
Acı çöreklenince alnıma.

GİDİŞ

Kim yatabilir artık bu yatakta
yaşlı kadınların dilleriyle kirlenen
seviler doğurganlıklar düşündürür
yemiş vermeden dökülen çiçekler
ağaçtan başka kime acındırır kendini

Sanki örselemiş içindeki bir şeyi
lav yataklarında büyümenin tozu
killeşen toprak işlemiş deri altına
çökertir ağırlığıyla
bozar duyuları ağusu

Gülünmesin bundan böyle
çocukların topladığı yumurtalara
balıkların sürtüşmelerine bakıp
her el atışta sabaha
kırık tırnaklarla dönülecektir

Umutsuzluk
yüzyıllar önce avlanmış postlardır
bir zamanlar gelin altlarına verilen
güvelenmeden çürüyen soğuk
ıslak taş kümbetlerde

DURUK

Alıçtır buraların ağacı
Yalnızlık mor
Atarak geçmiştir
Bazalt döküntülerinden

Dağılmadan

Kurumaktadır
Geçmiş sürek avlarının artıkları
Puslu odağında pörsümüş bir güneşin
Tan akşama

Bağlanmaktadır

Kış

Bağışlatır
Ölülüğünü doğanın
Yalınlık
Suskuyla kanıtlar onları

Çit

Ardında kuşluksuz bir gökyüzü

DOLAP

bulutlar–
kentten önce odamda ışıldar güneş
geçip gider büyüyen bir
ikindiye–
elma kokulu–

sonra da çocukluğun
sabunlu akşamı gelir

renkli çikolata kâğıtlarıyla
Korkuyu dilimleyen lodos
korkumu
taşı bakalım,
eskiyi tozda
kimse aramasın.
Bulunduğu yer şimdi
masal mı uçuçböcekli:
tek çizgili bir sarı defter
ya da karabiber çekilen içinde
eski ve demir çemberli bir
değirmen.

Dar parkların yanında eksilir gitgide
Kent işler içine
Pas deler kulaklardaki türküyü
Kedi kokulu karanlığında merdiven altlarının

Uğ eğreltiotlarının altındaki taşı
Çam kozalaklarını ateşle
Tükensin o çok ıslak öpüşleri
Eksik çocukluğun–
–tütün dumanları
değiştirir koynumda yatışını
bir mavi yıldızçiçeğine;
belki de etobur,
başında tüyleri sarı
bir atmacaya–
ya da üç şey
hep aynı uykuda.

GÖÇÜMLER

Durulur akar suyun başında
başlar anlatmaya tan yerleri
esmerleşen bir ıslaklıkla
gece hep önde yürümektedir

Bir tomurcuktan kalan kopuk uç
yeniden çeker beni sana
aşağıda kalır zeytinlik
hasatlar, ağlar, bağ makasları

Dirim yeşertir eti
kaçmalı doğrular arayan sevilerden
ev sıcaklık ve korkusuyla arkada kalmalıdır
yarayı kapatan sakızlar gibi

Zorluklarla doludur her şey
taşları dökülen bir kuyuya sarkmak su içmeye
boğaza takılan kuraklığı atmak için
silmek için ya da avuçlardaki toprağı

Unutulmuşken kabaran bir koyakta
çakıllar, kavak ağaçları, yaban arılarla başlayan kıyı
silsin artık benim de gözümün ardından denizi
alnımda döğmesi olan görüntüleri

AŞINAN BİR GİZEMLİ

Boşalır tutkuyla:
Gidemem ormana, ev beni tutar, torunlarım
İndi ceviz dalı atlarından,
Ateşimi yakan var, ışığım
Yarım kalsa da aydınlatıyor beni,
Uzaklardan, bir denizin ardından,
Çıkıp inilen bir dağın doruğundan
Gördüğüm
Silemez bunu.

Hep anılar mı—

Örsem yeniden çıktığım avların ağlarını
Kürek yontsam, salsam
Keskin pençeli kuşlarımı.
Ne yapar yalnız bir adam,
Bebek giysileri diken, düşçül?

Canlanmaz harcanmış yürek,
Bekleyen yolcuyu görene dek
Ağaçların ardında.

UZUN BİR BEKLEYİŞİN ARDINDAN

Umulmadık bir yağmur—
çürüyor yazın altında
sazlar fışkırarak köklerinden
her geçen öğleyle
biraz daha koyulaşan
yorgun ağırşakları
yapışkan temmuzların
kurtlanan su çukurlarında.

Yatık buğday tarlaları da
artırıyor hasatsızlığın bungunluğunu
ne yapılsa –öğleyin derinleşen gök
kıpırtısız akşamlar– geriletemez
yaklaşan güzü.
Bu yıl boş kalacak. Boş bir
yaprakla geçiştirilecek doğanın tarihi.

Her gece sevişirken:
Kabaran denizin kıyısında
yağmur ölüsü ayçiçekleri
savruk ekşi bir kokuyla
bulandırıyor ağaran gövdelerimizi.

KIYIDA

Yel savuruyor birikintilerdeki
yusufçukları
öd yeşili bir yaz
damlatıyor karadutların suyunu
maltataşlarma

Ağaçları genleştiren bir
gülüş
çığlıklı
sıyrılıyor incirin yapraklarından
Kız! Esmer!

Gece olunca pencerelerdedir
soyunur uzun saçlarına
(deniz kaldırır erkekliğini)
kararan ve egemen tansık
serinletir kasıklarımı

/ Killeşmiş bir sevgi–
Unutulmayan–
Durur bir yanda daha/

Dinmez gürültüler diriltiyor
küçük kuşların kanı
erdiriyor gök yemişleri
kışın doğurduğu damarlarımda

ÖRGÜ

Bilge Karasu'ya

düş gürleştirir sabahı,
derme çatma bir ışıltının ardına düşer–
Derinlik boğulur değişken aynasında
yadırgı yazın.
Yeşil çok rengi örgüler doğaya
ve yel savurur çiçeklenmiş göğünü
uçurtmaların.
Güz, der çocuklar buna;
yaşlılar:
Sonbahar
–Denge–

Sürü yönelir tuza–
Su ölçülü ölçülü akar–
Mühür mumu damlatır çalgıcı
sesinin en kalın fışkırmasına.

Öfke
ve
Tanyeri.

Kaç bin yıllık kaval?
Ağaç kutsanır kıyı halkınca,
hor kullanır dağların büyük elli adamları;
çok yeni bir kızın bilmezler tutuluşunu
ve buzul-göbeği-gözlüyü
yakıştıramazlar esmerliğe.

Kumul ulaşamayınca denize
denizaygırlarına yerleştirilemez demetleri
asmasında kuruyan üzümlerin.
Ürküntü. Uzun uzun bakılır da bir ölüye hani
birden bir tırnak kazır göğsünü dayanıksızın,
kısırlaştırır karşı koymasını üstüne yığılana,

gizlenmek ister yapamaz; savunmayı dener: Yapamaz da
çekilir gölgesine ürküntüsünün, yani yapar ilki
en son, işte:
Koklamak,
yağmurlu resimlerini çizmek kirpilerin,
yeşili yaklaştırmak karaya.

Oysa,
bağırır taşkın bir çocuk: "Küf! Üsteleme
adını değiştirmeye, güz değil bu!"

Savutlar.

KIŞTA BİR ÖLÜM ÖYKÜSÜ

güz ölüyor uzun
yangınlar doğup
yeni düşler büyüyor – büyüsün
çıkıldıkça silik merdiven
göklerde–
yağmur yağdıkça yağmur
duvarlara duvarlara duvarlara
/ama yel öylesine ince bir deniz için/

bir başlar çağ daha, yeni
sapa bir gece gelir durur. döküntü-
ler gibi çökmüştür ortaçağ'ın
oralardan kalma bir alan, savaş, barış, ölüm, v.b.

güneş gölgelerde – çiziyor gölgelerde
aşağı yukarı, gölgelerde
görüntüsünün sınırlarına
dolaştıkça

asılmış bir adamın çığlığı
sallanır durur dört yol ağzında.
bildik güzelliklerini, bütün,
ağırlığınca yosun yıkıntı ıslaklık

tutup kaldırınca bir bir ormanı
bir öykü gibi
örtmeden gizini kış–
bir denizin ayakucunda, ölüm.

GÜNEY

Ağaçlar
Yeşilden kül rengine dönüyordu
Başlamıştı sekiz ay sürecek
Sis, soğuk, yağmur

Kuşların göçü hızlanıyordu
Her gece biraz daha çok
Yakalanıyordu dağlarda bıldırcınlar

Göğün aralıklı mavisinde
Tamamlıyordu bulutları
Turnaların düzensiz kara çizgileri

Göç! Yeniden yürümeli güneye şimdi
Durmamalı bu çok renkli
Çok duygulu pastırma yazında
Aşağılara... Aşağılara
O tatmadığım, tuzunu
Derimde duymadığım denizin
Kıyısına...

Kışın yaklaştığını duyuyorum.

SARSINTILAR

belirir kemirişi köpeğin gözlerinden
demir bir ağacın mekanikleşmesi
kentler ve kristal bileklikler üstüne
tüy hışırtılarıyla apartman boşluklarında
yelin yıprantısını göğsünde kuvvetlendirip
kış ortasında açmadan ağzını kükrer gelişi

değer vermeden doğaya ve yapılarına
üzünç değmez zahmetine görmek onu
köpeğin kazandığını görmek tam anlamıyla
yanaşamaz bir türlü kayganlığı çatıdaki katranın
yapının özünden gelir ortaçağ resimleri gibi
önce solgunluğu vurur ölümün işi ya da
yakınmaların işi atarak mum ve eski

öyküsü ortaya konulunca çapraz bıçaklarda
keskin bir yumurta gelişmesidir bilimin
hâlâ korkulur gizli kişiselliklerden yer kalmadan düşe
yer kalmadan köpek olarak kalmaya avda
caddelerin cehennemidir yeşil kar yağarken bile
yakınlarda döğecek ellerini bilmediği şeylerden
bulaşacak saygıyı ortaya koymak için onunla
bu herkesin silinmesidir gözbebeklerinden aynadakinin de

o zaman çevrilir suçluya kapanın altındaki kan
ufak bir sıçrayış artık açık bütün camlar kırılınca

TEKİNSİZ

Tomurcuklar donup kalıyor
Kararıyor gölgemi taşıyan yel
Büyüklük yakışmıyor sabaha

Kadın emzirir çocuğunu
Kız düşlerinin erkekleriyle
Düşünmez kıyıda ağaran kemikleri

Kaç yıl öncesinin duvarları bunlar
Tıkıyor soluğumu eğildiğimde çeşmeye
Renklerin donup kaldığı görülüyor

Çıplaklıkta sararan otlardır
Kış ve yaz
Kımıltısız sürüngenler gizleyen

Sağır ve dilsiz olmanın dönemi
Ancak o zaman konuşur yürek
Yalansız fısıltılarla

YAZIŞMALAR

Düştüğü cenderede sel tıkar yolunu:
"Buğday tarlalarından uzağım.
Dağlı kış.
Portakal soyamadım,
bakamadım sevdiğimin soyunuk
gövdesine. Kış,
kiriyle pasıyla sarıp sarmaladı bizi;
anılara çekildik, eskidik."

Dölütleşen bir çığlık olur,
ateş yakmadan geçirdiği gün:
"Acıyor yemişler,
yosun kireçleniyor ırmaklarda,
ikinci yılı da tamamlanıyor
birden güze dönüveren yazın."

Bulanık, bekletilmiş sularla:
"Bir karanlığa kapılır yüzün;
kazınmaz bir karanlığa.
Yıkıntım gizler beni
ölü çayırlarda."

İçinde kalır bir kızın
yazılamayan şiirleri:
"Yağmurlar başladı, kim
taşır şemsiyeni senin?
Kim ısınır sıcaklığında?"

Durgun bir tiksintiyle bakılır
fırtınanın kendini tekrarlamasına:
"Yüreğimi yaban bildim.
Uysalım şimdi. Atkı sarıyorum boynuma.
Ürkütüyor yağmur."

Yarım bırakılmış bir mektup sürdürülür:

EYLÜL

Ağırdan sisleniyor deniz
soluyor renkleri cam bilyelerin
çocuklar oyunda daha

Bıraksalar alıp gider beni bu gemi
tayfaların sararan tahtaları suladığı

Yağ lekeleri ışıldıyor çakıllarda
sıkışıp kalmış iskeleti bir yunusun
dalgayla kayalar arasında

Çoğalıyor çağanozlar
yağmur
dalıp gidiyor gözlerim

UZAKLARDA BİR DÜŞ

Yarın ardındaki yazılarda
Çalılar yolar
Barındırmaz bir yel
Yol verir kamış yataklarına
Yaz ortalarında bile
Avlanmağa aşağılara iner
Martılar

Ağaç dikmeden
Gövdemi bırakıp gidebilirim
Kurduğum tuzaklardan birinin yanına
Üçüncü gününde yosun gizler
Kırk güne varmaz taşlaştırır buz

Bir düşe bağlanmak böylesine
Çoğaltmak kentin üzücü artıklarını
Resmi bile çürümüşken masamda

Yeni bir sağnak başlamadan
Çekmeli kayığı kıyıya

TORTU

Gizleriz birbirimizi sığlığında dönüşün
Göz seslenir bir eski geceyi
Sevinç gibi birliktelikte
Sonra üstünlüğün karanlığı çöker
Kendimi yorgun dölyatağında gizlerim
Öd kokulu terlemeler taşıyan

Mavi zırhıyla güneş ısıtır
Sağır imgelemlerini karda koşan kurtçuk
Bin yıllık tahta oyması yüzümde
Tütüşümsü derisinde yangılar
Ağarır durmadan
Sıkışık kıyısında dilsiz elin

Bütün çoğalmalar eriyecektir
Bakır bir kapta tuzak kuran avuntuda
Örtünüşün soyulmak bilmez baltası
Sessizlik bir basamaktır şimdi
Bizi kütüklere döndüren
Çıplak bir masanın önünde

Bir şey katamaz oysa mahmuz
En dıştaki aklık bir aldatıdır
Çöreklenince çapulcu kaçış
Uğuldar boş tenekeleri kaldırımların
Getirse de açık kapılarını kent
Gidilir mi her kalkıp giden kadının ardından

BEKLERKEN

Kimse inandıramazdı bana
karıncalı toprağın kızgınlığını
su çekilince kuyulardan
kuru bir tınlayışla

Kalkıp ateşi canlandırırdı kadın
diken aşının altını
uyurdu gözlerimin dışındaki her şey
sırtımı verdiğimde boş duvara

Kara bir adam
kalkar benimle bir düzülür yola
kemirtmiştir gözlerini
kentlerin kapılarını bana kapatan farelere

Usanç bu kalkıp yükselen
uykular arasında
yeni bir geziye başlamanın
içimi dağlayan pırıltıları

UMUSUZ

Geceye ağıyor lodos

Birden uzun beklemeler geçiyor içimden;
gidiyorum, yeniden güzelliğinin
ağaçlarını deviriyorlar
uzak çocuk baş dönmelerine kayıyorum
uzun sevişmelerin ardından

Kapanıyor yaşamın istiridyeleri
bir yatağın titreşimlerini duyuyorum
senin o çiçek tozu gövdende

Yüzünü kendinden gizleyen
örmeli bir gün saçlarını

Mantarlar fışkırmazsa gözbebeklerimden
bitmek bilmez bir yağmur olarak
bir iğde ağacının altında bulacaklar beni

Oysa gülünçtür sevişmeden beklemek bir kadını
kesintisiz bir düşün içinde
uygunsuz bir ezgi
tekrarlar hep aynı dizeleri

–Kapatın çeşmeleri haydi
Su gizlere uzanacak!

KAPI

artık bu son olacak bütün odalar için
artık son artık bir soluk bile uyandıramaz onu
kapı açarız ardı başka bir kapıya açılan
sonra gene bir kapı işte biz oradayız
orada bütün yazmalar bütün ut sesleri

önünde bir gün artığı bu
sıcacık sandıkların takvimlerinde

görülür yanıldığımız erden kızlar için
yavaşça kalkarlar yerlerinden değişiriz
önünde ardında hepimiz onlara olan
yeni sokakların boğulmaları

ey o söz sevişmesinin yaşandığı
hiç olmadı benim umutlandığım yürek

SUNAK

Yazıt

Mevsimler şimşekler ve gökgürültüleriyle
gelip gidiyor burada;
kovalıyor göçmen kuşları
gece yarısı birden düşen kış

–Ölümcül nişanlarla doğan çocuk!
Ağız unutur alıştığı suyu!

I

Taşın taşa adını yazdığı kıyıda
kır zincirlerinden etini
güneş büyüyecektir karnında
narın yüreğindeki ışık
portakal çiçeklerinde esrik ak
dökülecektir iyice döllenince toprağa

Bas çırılçıplaklığına toprağın
bir deniz bir başka denizi çağrıştırır
bereketli bir bahçeden geçilir
göçen bıldırcınlarla
kumun tırpan salladığı dağ aralarına
kan beslemektedir suyunu

Herkes kendi seçer yattığı damı
bir yabancı gibi gelir
türkü delisi köksüz gezgin
sürükler kendisini çalgısının ardından
dışından geçerek kentlerin
kendi sunağını kendi taşır yaşamı bilen

II

Kalmıyor korularda bir soluk bile
kuruyan yalnızlığın ağaran yüzü
yağmalanan yemişlerinden sonra kadının
körelten sevgilere açılınca yürek
boşalır tunç sapanları biten beklemelerin

Anlık sığınmalar çıkartılacaktır
yaşanmadık masalların dinginliğinden
cesurca durulunca karşısında
bıçağı hiç titretmeden tutan
yabancısı olmadık o elin

Çatırdayarak yalazlarıyla çiçek
vuracak erginliğin donuk aynasına
hep aynı dirençtir haşhaş tohumlarını
yanlışlığa ayaklandıran yaşamda

Acı durdursun beklediğini
–Artık işlemez ilenç–
kuşlara gagalatmayan bataklıkta
suskuyla dağılınca gövdenin çeperleri

Ne görünür kuruntularımızdan başka orada
kesinlikler doldurur içimizi
oysa her şey bir halkanın bir halkaya
ustaca kendisini bindirmesidir

III

Usuldan ışıklanınca bulanık su
bir ufak gül açılır
soluğun sürekliliği için
karşılarım fırtınayı göğsümde
bir kent kurulur bir ağaç dikilir
güneşleri toplayıp gelmeye
giz nasıl olsa kendini duyurur bir gün
nice gizlesek birlikte bulduklarımızı
denizlerden bozkıra geçen bir atlı
anlatır doğumunun ilk şafağında söylediklerini

IV

Şafakla bitecek şafakta başlayan öykü
tamamlayacak bir çığlık çığlıkla
büyütülmüş bir gölge gelip donacak
ormanla kıyının çürüntüleri arasında

Kişiliksizlik ansızın besleyecek seni
bükülmeden yaşanan bir gençlikle
doldurduğun sular sasıyacak bir gün
güz kendini ilk koyduğunda güneşe

Sabırların adamı diye tanıtacaklar seni
senden sonra seviyi kullananlar
bütün umutları hiçe sayışını
bilgeler didikleyecek belki

Yaşlanmak gerek yaşarken
nasıl olsa yıllar olmayacak
içinin yorgun kıyılarında
yerleşince uzun uzun baktığın ırmak

ıssızlığın izleri

(1974 – 1979)

AŞKIN ACININ TARİHİ COĞRAFYASI

Sis nasıl acır? Gök nasıl
–Kapanıyor yeniden
durgun ılıklığına bir tufan öncesinin;
dökülüyor kirpiklerimizin üzerine,
kendi uykularımızda yürüyoruz–
eski yerini alır?
Deniz,
sorulmaz, dillenmez bir büyünün
usturasında düşlere bölünür,
kendini güne kurmuş bir fenerin
uymaya hazır şaşkınlığıyla.

Bir bildik korku
uzun bir yolun sonuna kovalıyor
kesişme noktalarından uzak tutmak için;
denizaşırı yolculuklara zorlamıştım
bir zaman önce sevdiğim birini
kendimi
seyrelmiş sabahlara bırakabilirim.

Kum dolar kayınlara
hazırlar eski koruları
telek dökümtüleri yerine
pul ışıltılarına
kum dolar kayıklara.

"Kuşları unutma. Hiç.
Kendini boşluğa adayan kuşları."

Kaç kez yaşanır bir anı:
Adlarını yazıyorum bir duvara,
derinleşmek isteyen toprağın
inatçı kanıtına.

Hep senin sevginden söz etmemek için
sığınırım nesnelerin günah çıkartmasına.
Yüzüne yakışan acıyı anlatmalıyım:
Bir yanık lekesi bırakarak
çekilmişimdir sevdiklerimin gövdelerinden.
Dolandığın ipliklerden kurtarmalıyım:
Fesleğen kokulu bir yanardağdır
sevişmenin tümleci.

İlkgençlik anılarda:
güçsüz, liman,
kendi kendine derlenen
günlük yaprakları

İşte, övgülerle örtüyorum seni
Sevgimin uçurumlarıyla soyayım diye
Biz kimiz neyi değiştirmeye uğraştık
Umut tıkamıştı yürüdüğümüz yolları

Kendimiz için tasarladığımız yaşam
Uyar mı kağşamış kalıplara
Yaşlılık usul usul sokulur
Çoğalan kimlik kartlarımıza

"Büyük acılardan ancak
küçücük türküler oluşur.
Unutma."

Pusarak yüksünmelerden
tekliğimi bastım parmak yerine
pansiyon kasabaların kış güzelliği
çillenir sana söylediğim
her sözün altında
yüreğin dilimde yansısını bulur:
Geldiğin zaman turuncu, düşlerde mavi,
gelmediğin günlerde mor, çekip gittiğinde
ağaran bir öğleyi savurur örenlere.
Bu keskin kamaşmadır diri tutan beni.

Bulaşmamalı alnıma eskinin pası:
Yaşamımıza karışan bir Yehuda
gönderir çarmıha bizi: Öderiz,
bizi bağlayan eski hesapları.

Boşluğun dingince açılmaları
genişleyen bir dalga sanılır
birden kopuvermesidir oysa bu
belleğin geçeneklerinde yıllarca
aralıksız sürdürülen bir gerginliğin.
Yanına uğramadan dönendiğimiz o kavrayış
yaşlıların yetkinlik adını verdiği
yığılıp duran o kükürt çiçeği,
çözülüverir: Coş, muştula, çağır–
"Her konuşmada,
herkese uygun,
bir sessizlik vardır."

Sımsıkı yumuyorum,
gece sızıyor dudaklarımın arasından
dolduruyor soluğumu;
sen, olgun yemişleri sevmezdin, kokulu,
bekletmek, doyurmak yoktu sevişmende...
Bak, yeniden söz etmeye başladım senden, gizlice;
sessizliği sevdiğin için mi seversin
yalnızlığı /izi/ çıkıyor ellerime

"Unutma,"

garip bir su sesiyle
yazlarda duyulduğunda buzullar getiren usa.

"şimdi bir yüz var işte
terli bir yüze yamanmış
sokulganlığını kendinde
dizeleyen."

Bir uğultu olarak yaşadım,
sen de öğren,
bu her boğumunda bir kez daha göğeren,
benim en eski oyunumdur.

ÖĞÜTLER

Yalnızlık ödülüdür yangından dirim ummak
kaç kişi seni alıp döğme yaptı kendine
kendince bir renk bulup bekleyişe

Övünmelisin fırtınalarınla
köstebek yuvalarıyla tökezleyenler
dama su serenlerinle– Daha iyidir gece
görünmeyen bir gündüzden.

Adını söyle yaşat beni
ars imitatur naturam
sakın geçmiş günleri okuma.

BİR ANIYA KOVUŞTURMA

Bana o ölüden söz etmeyiniz
yorgunluk çadırlarını çekince
ağzı kara günlerde
üzerimde sağır bir gökyüzü
dinginlik diye adlandırılan
o büyük bukağıyı vurunurum
yalpalayan ellerin açtığı
yapraksız sokak aralarında

Kurur balkona asılı balta
dirimi överken de kısır yunuslar beslerken de
bu günlerde burulur kımıldanıp duran
üşümelerden arta kalmış sürgünler–
Belki de kendimden ilk kez söz etmedeyim
"Bu şimdi hangi maske?" demeden
her buruşuğunda bir göz kırpışır
aymak için yalnızlığın utkusundan

Açıkta son yol dün kapanacaktır
bir ölü ne verir gel-geç ölüye
üzerinden üç kez nadas geçse de
saklayan var nişanlarını örnek sevilerin
gölgesiz bir aynanın önünde durulmakla
aydınlığın ayıklaması beklenecekse
çoğaltın yeter demeyen dört şeyi
bırakın palazlansın kim nerede

DÜNÜ, BUGÜNÜ BİR YENGEÇ'İN

Kaldırır bir istiridyenin eski kabuğunu
Nedendir/Sanki bir saklı vardır
Bir kadın çıkacaktır yeniden bir eski ağrıdan
Her yel değişimi titretmektedir
Saydam duyargaçlarını uğultulu oyuklarda
Sular bir boğazda gidip gelmektedir.
Ayıramamaktadır tuzlu bir suyun
Gövdesiyle öteki arasında kovalamasını/ Bir zamanlar
Birisi gölgesini asmadan havagazı fenerine
Elmaslı tasmalarla gezdirmiştir
Bir ırmağın kıyısında

"Bu ikinci yeğinliktir/Karanlık/
Cılız bir duyuyu zorlamaktadır."

KÜÇÜK BİR DÜŞ PARÇASI

Gülünç yanlışlıkların gramerinde
bir çocuk okumaya çalışır geçmişini
Ataları sıçrar karıncaların üşüştüğü kadranlardan
Ev altlarına kurdukları dokuma tezgâhlarına
iplik çekip tarak vururlar
Onunsa dökülür erlik örgenleri ilk kendi olmasıyla
İçavlularda sardunyalar sulayarak
gezer göz kırpıp yakın bir tarlada boynuz kıran koçlara
Bir düş ancak on beşinde kızlar olmayınca
dönüşür sanrılara ve azıtır kuzluğunu.

HER GÜNÜN USLUSU

Burnunu gülkurusuna boyuyor
sabahları erkenden güneşe çıkarak;
gevriyor lokmalar ağzında;
bulutlar seyrelse, soğuyor içtiği sular...

O hep aynı kalacak:
Döğüştüğünü sanan düzüşen atların.

KENDİSİ OLAN BİR ÇOCUK

Boş odalarıyla uzun koridorlarıyla
bu üç kat hep onun.
Atının terkisine alıp
kaçırıyor kötü devden kızları.
Alaca karanlıklarda sıkıştırıp öpüyor.

Arada sırada eteklerini de kaldırıyor
"Buradan mı doğar çocuk?"
Doğuran bilir doğumu.
Hep bir başka yer
elini uzattığı, belli belirsiz dokunduğu.
Uslu oturmasını da bilir pazar sinemalarında.

Arada bir küfrediyor– Etmeli!
Tek başına değilse bile
büyükler de olmamalı yanında
çok küçükler de.
Gammazlığı da yaşadı çünkü, biliyor.

Bir de annesi yıkamasa onu!

KENDİNİN ACILISI

Şaşkınlıkla bekliyor bu oda seni
Zorla dalan güneşi kim durdurmayı dener
Tüy boaların sardığı çıplaklığın
Duvarlarında bir gidip bir geliyor
Oysa sen unutuluşun saydamlaştırdığı gövdenle
Bir kâğıtta çoğalarak
Yaşamdan çok açılarını sayıyorsun
TSE'ye uygun kapılar ve pencereler önünde

Umarsız bir çocukluğun mu olmuştu
Kurum acısı bir kentte
Öyleyse elbette okunmaz abecesi
Anlaşılmaz söylemedikleri de böyle birinin
Üçlü değişim noktasında oluşumun
Ben de yorgunum kendimi kendime gizlemekten
En iyisi uygun saatler aramakla tüketmeden
Alıp arıtalım kullanmayıp daralttıklarımızı

Aynı izlerden geçmemek için
Gözlemle yetindik denemedik betimlemeyi
Özdekleştirmiyorsak sevmediklerimizle kendimizi
Sevmeden özdekleştirmeye de çalışmadık ya

Biliyorsun senden önce başladım bunları kullanmaya
İstersen gene de sen seç yüreğin eski takısını
Yalnız bizim olan övüncüyle
Acısını kimseye duyurmadan sağalım içimize

SAVUNMA

Ustalıklarımı kullanırım
Eğreltiler gibi dirençli bir yalnızlıkta
Dönüp duran yüzler
Ödüllendiremez alagün tanışıklığını
Dokunuşlardan beslendikçe onulmazlığım kavı
Bir türlü öğrenemiyordum yürümeyi
Pusula kullanmayı suyu akıtmayı
Donuyordu taşkınlarım
Bir kışın iç konuşmalarında

Nasıl kaynak ağzı diye baktımsa
Burgaçların karanlık kasırgasına
Kavanoz arkalarında unutulmuş bir bilye
Nasıl yitirirse işlevini bir tek yaş değişmesinde
Anlarım bitenle bitirileni
Onun için izsiz geçmiştir
Hiç umut tanımadan başladığım seviler

Her vardığım konak yerine
Benden önce ulaşmıştır
Ardımda bildiğim gölge
Göğe vuran renginden tanırdım
Çatırdayan duvarlardan ağaran ısırganlardan
Erdemlerime inanırım
Çünkü her yaşanan bir yaşantıya bakar yüreğimde

Yanlışlık güzelliğindeyken her şey
Tiksinirim ezberlemekten
Şiiri ve türküleri bile
Karpit kokularına bulayıp yazları
Uzun mektuplarla sürdürmüşsem
Bir soruyla deşilerek başladığı için
Göze alırım aldanma gülünçlüğünü
Bir gün oturduğunda sürgüler yuvasına
Kapanacak ağırlığının aralık tuttuğu kapı

GİZ

Irmağın denizle boğuşan ağzında
Durup bekledik
Çamur, saz, yosun kokuları içinde
Yaz çekilmedi üstümüzden

Neydi günler boyu beklediğimiz
Avlanmadan, ateş yakmadan
Tayınlarımızı kemirip
Su sıçanlarından ürkerek

Ne ardımıza bakıyorduk
Ne denize dönüktü gözlerimiz
Geceyi mavi mavi titreten
Yangınlar da çekmiyordu ilgimizi

Sonra bir mırıltı tutturdu birimiz
Susturduk, biliyorduk sözlerini
Çın çın öttü bataklık

YANILGI

Ancak bir adamla tanımlanır kadın
Durdurur onu ayrıldığında
Artar nisan göklerinin
Kızgın bulanıklığı
Her gün ertesi gün beklenir
Tazelenir parmaklarda
Aylardır sürekalmış koku
Sevgiyi atmak için
Vazgeçilmez ağuların yanı sıra
Uygun bir büyü bulunur
Soğur tükenen ergenlik
Yeniden kabarır eski dağlama yerleri
Düşürülmeli artık
Tedirginliğin imzası
Paslı bir anahtarla

YAŞANAN

Bu kendini tazelemenin dönemidir –

"Yakıldı yazın getirdikleri
Son yalazında gecikmiş bir hasatın
Artık gök sonsuz bir sis yumağıdır"

Çeler mi bundan sonra da yola çıkmalarını
Kimseler kalmamıştır sıcaklığını katacak
Gidip yatmıştır kadınlar
Boş bir sofra uzanmaktadır önünde
Kendini sürgünlüğe vurmayı düşünür hep

"Şimdi kurtarabilir mi beni
Yeniyetme bir kızın uzanışı yatağıma"

Acemilikleri kovalar onu
Çabucak çıkılan gecelerde

"Yüreğim... ıssız çıkartma noktam benim
Kucakla beni... serin sessizliğim benim"

Yeni yapılar için değildir yığılan taş
Girmeye hazırlanır yılgıların kalesine
İndirir kararmış bir duvardan
Eski savutlarını, av gereçlerini

– Git, artık öpüşler durduramaz seni
Bu onulmazlığındır yanında yürüyen!

GÜZ SORUMLUSU

Kız yüzlü bir tay altında
Yağmur övgülerine geçtim,
Bir avın ardı sıra kovaladım kendimi.
Baktım usanmadan avucuma:
Çizgi biraz daha izlenmişti,
Biraz daha belirgindi sonuç.
Kimseye anlatmadım nereye gittiğimi,
Gitmek tek açıklamamdı çünkü:
Taş bir duvar boyunca
Eski iskeleye inilir,
Ahşabını didiklemektedir geçmişi.
Bakımsız köşklerle karşılar,
Sarıp sarmalayan zaman.
Doğrulara alıştırmak için,
Yalımlarla pekişmiş sevgiyi,
Acılara katlanmak gerek,
Diye yazmamalı
Mektupların altına.

TEKİL

Gece yapışıyor
Koyu bir sıcakta koyu bir sağnak
Dolduruyor uykumuzu bir uyanıklıkta
Hep ansızın kapıyı çalıyor
Uzun mektuplar atıyor, derimizin altında
Gizli bir döğme gibi taşıdığımız hüzün

Çalkantılarla büyüyor sonsuzluğu
Usumuzu zincirleyen düşte
Hep aynı saatte başlayıp
Aynı bungun gökle biçimlenen
Ağırdan aldığımız yaşam

Hep sessizliktir ne zaman dönsek
Çocukluğumuzun evine

Soğukluk üretir soğukluğu.

GECİKMİŞ BİR BAŞLANGIÇ

Güvercinlerin doluştuğu bir alanda
Soluğumuzu arıtan bir ardıç kokusu
Tırmanıyor eski bir yapının çıkmalarına
Daralan suyun kendini patlatışını görmeye
Yel çıkmazsa paslanacak
Pusun ağını dokuyan gemiler

Kırlangıç sesleriyle doluydu
Avlusu
Olmamış incirlere vuruyordu
Bir gövdenin sarısı
Usulca çözülüyordu duvardan
Uğunup duran sarmaşık

Yanlış okumalar üstüne kurulu yaşamadan
Kurtulur mu korku yoksa
Damalı bir masa örtüsü üstüne
Yığılan kıymıklar besler
Adı konulmadık tuzu da ekmeği de

Bereketliydi tarlası
Kardeşlerini ele verdiği bilinmez
Kendini anlatmakta sıra vermez kimseye
Oysa hiç balığa çıkmamıştır
Ağ çekmemiştir ağaran güne

Güzellik saptırmaz kaplasa da
Her yeri dingin kehribarıyla
Acıyla dener sonsuzluğunu
Kaçınılmaz
Tükenir bir gövdeden bir gövdeye
Uzun günlerin kokusu

Karıları vardı
Aynalı tente başlarının üstünde
Ama birisi bilmeden kim olduğunu
Hayır dedi çok bilmiş sözlerine
Bu türkülere vurdu
İki ses için
Çalgıları karıştırmadan işin içine

Ürperten bir uğultu sarar
Geceyi bekle ışıklara bak
Değişir derinliklerden başka her şey
Cesaretimizi tekliğimizle denedikten sonra
Çıkıp karışırız yaşamın kutlu karanlığına

HER SEVİ İÇİN BİR UMU

"Ben..." demeden anlatamam ki seni:
Alabildiğine genleşip bu küçükacunda
Tekleyen anılardan söz ederim
Sessizce tuttuğunda elimden
Geride bıraktıklarımda bir odak deliciliği taşıyan
O adı yazılmamış yaşam, o öncül kukla
Söylenmeye başlarım belki de
Unutuşun güzelliğini hiç unutmadan

Dağılış bana uzun sürer yokoluştan bilirsin
Yararlanır beklenmedik karşılaşmaların esnekliğinden
Erginlik bilmeyen yabanlığıma
Tam günü gününe düştün tutan bir aşı gibi
Serin duru bir suyu ikiye bölüyor derinleştiriyor
Kuruyorsun yeniden eski bir köprüyü

Hazır başlamışken sonsuz bir devinmeye
Şimdi de sıyırmalısın beni aykırı bir gövdeden.

VAHİY

Anlat!

– Burçlar yer değiştiriyor üstümde
Geceden geceye
Aynı çağrıyı dinliyorum
Uğunup duruyor yer
Ayaklarımın altında

Kimse gelip geçmiyor yolumun üstünden
Kendi kırgınlığımdan başka
Konuştuğum da yok
Acı bir ıslaklıkta beliren yüzlerle

Karanlık fitilini işliyor
Damarlarımda
Ağuluyum
Kavruluyor yaklaştıklarım

Anlat!

– Bu doyurmayan kabın içinde
Sunduğum ne olacak
Güneş bile kapalıysa üstümde
Güneyin kızgın yazlarında

Günümden geçerek
Düşlerime de düşer
Bulaşır uzandığım her yaşama
Alınacak bir önlem var mıdır buna

Anlat!

– Alnıma bir soru işareti çizip
Çıkıyorum senin karşına

Anlat!

–Bana yaşam koruyucusu adını
Bir yazgı yamadığı için
Beklendiğim yerde bulunuyorum
Tanığıyım

Anlat!

–Doğa yalnız bıraktı beni
Bir fenerin yalazını taşıyan
Duvarda
Yıkıntılar yükseltiyor kenti
Kırık bir şahnişinde
Bir el yemliyor güvercinleri
Göğü nerede izlemeli
Sur içi semtlerinde
Nasıl kurtulmalı sepici işaretlerinden

Dönüp duruyor bir çark
Gövde bulduklarımla
Bana yıldızları soran
Kadınlar
Aralık bıraktırdı kapımı

Gerekliyi tüketiyorum
Tekneyi aşındıran
Bir safra suyunun çalkantısıyım
Anlatılmaz bir yorgunlukla
Kenetleniyorum gizime
Üzüm çiçeği kokusunu betimlesem

Anlat!

–Kolay olsa da sonsuzluğu dillemek
Yaşam daraltıyor evreni
Hep aynı yollara sokuyor
Zaman zakkumlarını devşiriyor üstümde
Ölümse hep yanı başımda
Bir başka kabuk oluşur
Çürüyen kabuğun üstünde
Duvarlarım var
Aşılmaz kışlarla pekişen
Yıl yılı izler
Çarkıfelekler açılır kapanır
Korkarım yalnızlığın solgun yüzünden
Hiçbir şey değişmiyor

Sözün sessizliğini tanı!

DÜRTÜ

Şafakta yargılanan
Gecede dolaşıyor hâlâ
Bize bizim olan
Aynı mühürde
Adımızı taşıyor demektir

Bir kervan yolunun başında
Gidip geldiğiyiz uslanmaz gezginlerin
Ötesinde yaşıyoruz
Sarpa sarmış bir geçmişin

Sinsi bir yalınlıkla sokuluyor
Orman uğultulu yaşam
Ustalıkla seçer yerini
Bir vuruşta açar
Gizli çatlağı

Yalnız uyanılan bir sabahsa çıdam
Dağlar dağılır
Ufalanır granit yalıyar
Kapalılığın ardında
Tek durmaz
Öğrenilmeye çalışılan

YAŞAMA BIRAKILAN

Geceye tapınırsak,
Kolay geçmişten sıyrılmak;
İmbiklerden, kum saatlerinden.
Bir simya tanımıyla
Bakıyorum gövdene:
Alaşımların çakıp söndüğü,
Eski imleriyle kavruk yazmaların,
Çözülmeyen bir tel
Tınısını koruyor sende.
Sinirsel albenisi gözlerinin
Karanlık derinleştikçe
Gizli ölümleri yokluyor.
Güze benzemesi gibi
Her mevsim başının,
Bütün alanları çiziyor;
Yerleşiyor
Seninle anılacak her şeye.
Eytişimin özel kaynaşması bu,
Süren
Uyuşturucu gelgit,
Yaşadığımız dengede.

KARŞITLIKLAR

Tadında bırak çocukluğunu
Hadi anlat
Bu konuştuğun neyin susması

Kentin irini
Çekti duruluğu gökten
Doldurur poyraz
Kullanılmayan bir sokağı
Yaşadığımız yalınlığı berkitip
Yalnızlığa ağ salıyoruz birlikte

Kuruyup kaldı
Çürümesini beklediğimiz
Adsız
Kendini betimleyemez çünkü
Verimi tükenmiş damarda
Açar arayı acı.

İLETİM

Tülin Öztürk'e

Hep aynı döngüde deviniyorsun
Sevginin durağan aktöresinde
Bir elinde adı belirsiz bir yemiş
Ötekinde hırçın bir hayvan
Varaklar ve ten damarlı sedeflerle
İşleniyor günüme çılgınlığın
Aşınmalara da hazırız artık
Kumla bilenen
Kırık camlara dönüşüyor
Konuşmalarımız
Duyumsadığımız fırtınayı
Konduruyor evlerin üzerine
Soluk bir mavilik
Daha az bu yazın kuşları
Yorum gerekli buna da
İkimizde
Pekişmiş bir sessizlik
Baldıranlarla beziyor ağzımızı
Tek güzellik uykular olabilir
Düşlere inanılabilse

OLUŞUM

Üzümlerden
Saydam bir morluk dökülüyor
Üstümüze.
Hızla kararan gök,
Büyüyen bir dağın gölgesi;
Sesi duyulmayan deniz,
Hafifçe buruşan kâğıtlar,
Güç yakılan ateşlerle,
Duyuruyor kendini.
İsteksiz,
Biniyorum son vapura.
Kent kaç kez uzaklaştı,
Yaklaştıkça seyreldi ışıklar.
İki iskele arasmda
Uzadı
Karanlık...
Gizlice bakıyorum sana;
Usulca duruşuna,
Yazıları okunmayan bir kitabı
Dengeleyen elinin.
Daha çok var gün batımına.

GEÇİŞ

Hep bir deniz düşüyle yaşadım...
İşte sonsuz bir coşkunlukla dolaşıyor
Bir burnu sular–
Bir akıntı sızıyor eski evlerden,
Eğlencesiz akşamlarından emekli bir kentin.
Erken uyuyan bir kentin
Yeniyetme sızıntılarına karışıyor;
Çirkin bir rahatlık sokuluyor içine,
Dolunay hızlandırıyor karanlığı.

Dokunmaya korkuyorum dünyaya:
Patlamaya hazır bir öd kesesi gibi
Duruyor karşımda.
Sırı azalan aynalara çektikleri yaşamı
Sürek avları gibi kovalamada,
Yüreği homurtularla atan
Tankerler–
Gecenin bezginliğini içlerine
Sindirmeye çalışıyor;
Taşmıyor özlediğim yangın
Boyası pullanmış teknelerinden.
Birden patlayan bir yelin
Uğultusu duyuluyor
Karşı ışıkları örttüklerinde.

Eksilmeden,
Ses sesi karşılıyor burada,
Bırakılmış bir yerin
Sessizliğine inat.

BATIK

Alaca karanlığımı giyinirim,
Çıkarım sapsarı bir siste
Ara sokakları dolaşırım;
Bir yangının içini boşalttığı
Üç katlı eski bir konakta
Kapıyı çalarım dökme bir tokmakla:
Umutsuz bir sevda kalebenti yaşar
Barok bir camiyle
Levanten bir Alman kilisesi arasında;
Bahçesindeki nar,
Kurumuş yemişlerle karşılar
Her yaz başı çiçeklerini;
Ölümsüzlüğü sevdiğini kanıtlar.

Ürkek bir tekirle
Kapkara gökteki burçlara bakarız
Gitgide artan soğukta.
Sessizlik bomboş bir kumsala,
Bırakılmış taş ocaklarına götürür;
Çekeler, dirsek vurur,
Belirtir büyüyen ürküntüsünü.
Yakınmayı kendine yediremediğinden,
Bu soluk kıpırdamaz avluda,
Bekler durur benimle birlikte.

Dönüşte bakmadan geçerim
İçlerinden kova takırtıları duyulan
Tuğralı pasajların önünden.
Işıkta iç geçirir yolcum,
Ayaklarını sürümeye başlar
Eve yaklaştığımızda.

ÖZÜR

Sarı doğuyor ay
Sarı batıyor
Lekeliyor kemikleşmiş vakfiyeleri
Ağır bir güherçile kokusu
Bastırıyor arnavutkaldırımlarına
Kendi ölüsünü diriltmeye çalışıyor kent

Denizin uzaktan uzağa aşındırdığı
Dibine inilmeyen bir kulenin
Seğirdim yollarında dolaşıyoruz
Zincire vurulmuş hanlarda sıkılan
Çöküntü de takılıyor yanımıza

Karsız kırağısız bir kışın
Son kırıntılarını geveliyor
Yüzleri seçilemeyen bir kalabalık
Bilmediğim bir korku çörekleniyor
Sokak aralarında çöplenen martılara baktıkça

Sokulmak istediğimizde
Ezik midye yapışkanlığıyla
Kirletiyor yazgısı bizi
İçimize vuran yansımada
Kendimi görüyorum ilk kez
Çocukluğumdan beri.

ÇIKIŞ

Dişleri kenetlenmiş günün.
Kupkuru bir bozluk
Şimşek bekleyen bir kulenin ardında.
Tuzlu bir yel
Uzatıyor tepenin eteklerinden
Yabanıl soluğunu
Boğaz vapurlarının.
–Ağır ağır çıktıktan sonra,
Bir fıstık çamının dibinde durup,
Geriye bakıyorum.
Açılıp örtünen mazılar arasından
Kıpırdadığı belli oluyor suyun.–
Yapraklanmaya çabalayan bir ağaç
Geçen güzden kalma paçavraları
Silkmeye çalışıyor üstünden.
Daha da tırmanıyorum yol boyunca,
Gene de görünmüyor deniz.
Benim olmayan bir geceden
Benim olmayan bir gündüze başlıyorum.
Gözlerim aynalardan birinde.

BİRİKİNTİLER ANITI

Dumanlar sarmaşığı bir sevda
Örüyor geçeneklerimi
Uçurumlar taşıyan yaz
Dağılıyor denizin üstünde

Ağır yapışkan bunluğuyla düşler
Anılarımdan alıp kaynağını
Salıyor kuduz imlerini üstüme
İçimin balçığında tükeniyorum

Sokaklar kokuşuyor
Kimsede anlamını bulamadığım kentte
Beklemekten usanınca tohumu
Kendi yaramı deşiyorum

Bir ad umuduyla birleşince
Daha kolay uzuyor günler
Kızgınlık ter ve yorgunluk
İzleri bırakıyor kasıklarımda

Yalın yufka yaşamalardan geçip
Delici çağıltılarla
Katılaştırıyorum tortuları
Fazlasını bağışlayabilirim sana.

KUYU

Eski kan lekeleri bırakıyor
Batan güneş ellerimde
Sokaklar açılmıyor burada
Başka sokaklara
Kulede
Kuyu yansıyor
Tıkanıklık çığlıkla başlamış
Sürüyor yıllarca
Küçük işaretlerle yaşamaktayım
En büyük sevdamı
Gün ışığından devşiriyorum
Hüznümü
Yepyeni karşılaşmalar
Tadını çıkardığım dokunmalar
Yaralı gitmelere dönüşüyor
Karşımda
Yatağımın başucunda
Uçurum asılı
Ayak basılmamış toprak
Erden deniz
Seninle duyuruyor kendini
Kezzap niteliği taşıyor
Yaşamak sözü

GÖZ

Sendelenmeden yürünmüyor burada
Işığı bol evleri bırakıp
Sapıyorum kapısı kapanmayan
Eşiği aşağılarda kalmış yapılarıyla
En yenisi Meşrutiyet yaşamış sokaklara
Bir dönemeçte bir fısıltı
Sesleniyor herkesten gizlediğim adımı
Takılıyorum ardına
Bana apışını açıyor şehir
Kuytularına çekiyor
Isınıyor gövdem
Bir çisenti de başlıyor
Dalıyorum incecik karanlığına
Yosun kokuları taşıyor hava
Avuçlarım terliyor
Kayıyor ayaklarım
Bir dirimle bir ölümü
İki geçeli sıralıyor yanıma
Kirli yataklara
Yaşı ermedik kadınlara götürüyor
İşler öğretiyor
Gündüzün değmediği
Derimi saydamlaştıran
İçkiler sunuyor

Bir alanın kalabalığı içinde
Uyur bırakıyor beni
Gece yeniden başlıyor sevda

MAVİ/KAHVERENGİ ŞİİR

Tülin Öztürk'e

Uzun yolculukların sonunda
Bir deniz açılırsa önünde
Sonsuzluk başlıyor demektir
Sisi kerteriz al
Akıntıları kolla
Yeni adlar katılsın
Bildiğin balık adlarına
Kaçın karaya esen yele düşmekten
Ana sulara çık
Pekiştir yüreğini
Dibini de tanı denizin
Derinliklere in
Mağaralarda
Işıklar kovala
Tek başına kullan yelkeni ve
Tabanında bir denizkestanesi
Topalla bütün bir gün
Kıçüstünde
Dümeni bağla

Susturun beni
Kara çatlak mavnalar duruyor
Her kış biraz daha çöken
Rıhtımlarda
Gün buruluyor
Pus ve duman
Deniz diye baktığım bütün yıl
Bir de ağır ağır geçişi
Azaplı bir ömrün
İçim ağulandı bir kez
Kuleler
Duvarlar
Basamaklı sokaklarla
Anlatmakla yaşamadım
Geceye bulanmış şehri
Uzakta bir vapurun

Sallantısını izliyor yüreğim
Sevişme adını kullanmadan
Dayarım etimdeki yalnızlığı
Bir kadının etindeki yalnızlığa
Bir geminin gövdesine
Kaynak yaparlar karanlık bir koyda

Bak ama umursama
İlk çıkan yıldıza
Çoğaldıkça tanımadığın burçlar
Her doğan geceyle
Isısı biraz daha sürünce
Güvertenin
Son sargıyı da çöz
Hazırlan
Yeşil yansımalarla derinleşen koylara
Ağarsın yelkenine yamadığın
Kara bez
Yoğunlaştıkça güneş
Koyulaştıkça ellerinin üstü
Parmaklarının arası

Yarını ne bu kıyıların
Ne göreceğiz bir sabah gün
Işır ışımaz suyun
Öte yakasındaki kıpırtısında
Tepeler neyi taşıyacak
Cüruf yığınlarıyla boğulmuş
Boğaz boyunca
Ses dolu deniz kabukları
Serdim evimin dört yanına
Başkalarının derinliklerden söktüğü
Dağıtsın diye sessizliğimi
Çaresiz bir sevdadan
Kaynaklanan
Paylaşılmaz duygularla
Uzak iklimlerin kelebek ölülerinden
Yeşillikler üretmeye
Çalışıp

Lodosa baktığımda
Yeniden ayaklanıyor düş

Bir burnu dön sabaha karşı
Tek demir sal koyuluğuna suyun
Dip tutmaz
Sürüklenir tekne
Ve takılır bir süre sonra
Zeytinler pürünler kokar karanlıkta
Nedirliğini belirtmez toprak
Ağır ağır sallanır teknen
Uyku başlar
Düşsüzdür uykuların
Aydınlıkla karanlığın
Takıştığı koylar

Bu yüz kargaşasında
Düşlere sarılıyorum
En çok kullandığım kaçmaya
İşte uzun bir gece
Yel yağmur karartıyor
Geçmişi bile
Bir şey anlatmadan konuşmalıyım
Kapatmalıyım bütün limanlarımı
Beni nerede tutacak
Yer katlarında bir damar
Bir kök
Çağı dolmuş bir fal haritası
Tüketilecek zamanın acısı
Yolculuğa çıkılır mı
Ancak gelinir buraya

Sabah yemyeşil bul
Elini gövdeni
Güneş kırılmaktadır
Yapraklardan
O yarı uyku arasında
Tek tek ayır kokuları
Bir karışım olmalı

Bu bulup çıkartamadığın koku
Yoksa yaşayamadığın bir sürgün mü
Demir al biraz daha
Sokul kıyıya
Ve atla
Suya
Saydamlık kavrasın
Üç kulaç ötende beklemekte olacak
Toprak

İçim dopdolu boğazımda
Bir geçmez tıkanma
Geceye atıyorum gene kendimi
Sabahı göremedim
Aylardan beri
Gittim ve döndüm
Hemen döndüm
En uzak olduğunu düşündüğüm
Yolculuklardan
Artık nereye diye soracaksın
Son ışığında anılarımın
Öneriler dinlendirmiyecek
Acıyı ağzımdan silemeyecek
Aykırılığını bile bile uzandığım bardak

Karaya ayak bastığımda
Toprak açılmasa da ayaklarımın dibinde
Uğurlayanlar karşılayacak

kavuşum tümleci

(1979)

BİR YAŞAM

Işın'a

Çıkıp korunağımdan
Dinen karın ardından
Açılan güne bakıyorum
İnce bir su oynuyor
Buzun üzerinde;
Bir tohumun zonklaması
Duyuluyor.
Işığa sıyırıyor karanlık.

Uzun kış da bitti,
Birden güze dönüveren
Yazın ardından gelen

Çıkıp narı arayacağım şimdi.

PEŞ

–1982, Yazko Yayınları–

Her şey kurmacadır;
Anlatmaya kalktığımızda...

BİR SEVDANIN İÇYÜZÜ

Şafağı arkama alıyorum.
Gece bitince
bitiyor şehrin uyanıklığı da.
Bir karabasana dalıyor,
kirli işlerle uğraşıyor,
unutuyor sevişmeyi.
Yorgunluk çökünce üstüne
ıssızlıktan,
geceyi beklemeye başlıyor yeniden;
parçalayan,
sınırlandıran
dört sudan
birinin yanına atarak kendini.
Şahidiyim. İzliyorum.
İtiyor beni,
yanına sokuldukça.
Gün bulaşmış üstüme,
çıkmıyor.

7 Ağustos 1980, İstanbul

TANIŞ

Bir kasırga karanlığında
Kıvılcımlanmaya başlıyor
Irmağın yüzü
Ağır ağır kabarıyor nem
Saçlarımın diplerinde
Kasıklarımda
İlk şimşek bir
Yanılgı gibi gelip
Geçiyor
Renk değiştiriyor yapraklar
Boydan boya çiziliyor cam
Biliyorum neden hep bozdur
Sürgünün gözbebekleri

8 Eylül 1980, Iowa City

GÖZLEMCİ

Böcekler susmuyor—
Çürük kokuları, çamur kokuları
Solukladığım havada.
Öyle çok yeşil ki:
Bulantı veriyor.
Gümüşe çalan tozunu arıyorum
Toprağımın;
Bakır renklisini;
Bozkırını.
Ya da o yorgun,
Kendini yaratmaya zorlayan
Yeşilini...
Derin maviyi Boğaz'da:
Gün battıktan birkaç dakika sonra
Oluşan.
İncecik gövdesini bu mavide
Sevdiğimin...
Çatal çatal olması yüreğin
Boşa değilmiş gurbetçilerin
Dilinde.

15 Eylül 1980, Iowa City

BİLİNÇ

Denizden uzağım burada
Otlak benzemiyor
Sonsuzluğuna denizin
Tepecikler, çaylar, ağaçlar
Her dönemeç bir bitime götürüyor
Birbirinden farksız
İşaret konulmaz köşeye
Gök
Bildik renklerle gidip gelmiyor
Günden geceye
Özlem, sevdiğimin
Dili, eli, gövdesi değil yalnız
Çürüntü ve
Kuru ot kokuyor hava
Özlemlerden biri oluyor
Deniz de
Ayrılınca.

19 Eylül 1980, Iowa City

SINAMA

Ekim yarıladı;
Güneş, bir gövde sıcaklığıyla
Sarılıyor.
Çamur içinde akıyor ırmak;
Belli belirsiz aktığı.
"Sabah kuzeyden güneye
Akşam güneyden kuzeye akar,
Serttir",
Dedi.
Yaşlıydı, yüzü
İçine kaçmıştı:
"Bu ağacı ben dikmiştim;
Kestiler..."
Hiç sürgün vermemişti
Oturduğu omaca.
"Şimdi nasıl akıyor?"
Kıpırtısızdı güz.
Beynim, yüreğim oradaydı;
Uzakta...
Gözlerim burada...
"Günün başında mıyız
Sonunda mı?" diye yanıtladı,
Bakmadan bana.

9 Ekim 1980, Iowa City

ÇAKIŞAN

Bir gece, balkonda sevişmiştik.
Ay, bulutlar, yıldızlar,
Geçen bir uçağın ışıkları
Yansımıştı gövdelerimizde;
Aydınlanmıştı gece,
Bir nabız gibi atmıştı Ada'nın
Toprağı,
Neden sonra fark etmiştik
Karanlık denizi,
Karşı kıyıyı ve
Ayakucumuzda uyuyan kenti.

Anıların biri bu;
Ötekisi gülüşün
Penceresiz bir odada, bir
Keşiş odasında,
Nag Hammadi Kitaplığı Yazmaları'nı
Okurken gecenin ikisinde.

17 Ekim 1980, Iowa City

YALAZ

Keçiler yoktu
O kupkuru kıyıda,
İzleri vardı,
Çıplak kayalar arasında,
Devedikenlerinin üzerinde...
Uzakta yanıyordu orman.
Reçine kokuyordu,
Kül kokuyordu hava...
Yel soluğumuzu tıkıyordu...
Dolaşıp duruyorduk kıyıda,
Denize girmeden, sevişmeden.
Üç gün yandı orman;
Üç gün esti yel;
Delik deşik ederek belleklerimizi.

18 Ekim 1980, Iowa City

ÇELİŞEN

Sonra kış gelir
Kar yağar
Kokular ölür
Yalıtılmış bir dünyaya gireriz
Birden
Sessiz
Kahverengi ile gri arasında
Gidip gelen
İçimizdeki uyku
Silkinir uyanır
Kucaklar bizi

29 Ekim 1980, Iowa City

YAZ ARDILI

Nar lekeli bir mektupta sevgi
Büyüyüşünü çiçekten izlediğim
Yaban
Sana bir sakangurun
Uyukladığını gösterdiğim
Sütunun ardından fışkıran
Şimdi çok uzağım
O odadan, yazdan
Senden
Ve çok yakınım
Isının her gece biraz daha
Sıfırın altında rakamlar
Yazdığı bu kentte
Sevgine senin

3 Kasım 1980, Iowa City

YANIT

İçimdeki derinlik
Engelliyor yaklaşmayı başkalarına
Hep uzaktan konuşuyorum
Benim başımı döndürenden
Neye borçluyum ürkmeyişini
Geçtiğin ya da takılıp kaldığın
Sevgilere mi
Yoksa seni de derinleştiren
Bilinmezliğine mi içinin
Yalnızlığı keşfetmiştik
Konuştuğumuzda
Birbirine doluyor
İki uçurum

7 Kasım 1980, Iowa City

ÇIKMA

Bir gurbetçi yazıyor bunları
Mektuplara ek olsun diye
Garip bir dil konuşan
Kötü bir ırmağın kıyısında
Dolaşıp
Boğaz'ı düşleyen
Serin ve derin
Hızlı akımlı Boğaz'ı
Hızlı akımlı sevgini senin
Korkan yalnız geçen zamandan
Sevgiyi paylaşmaya yüreği olmayan başkasıyla
Bir gün geleceğini bildiği
Serin yüzlü
Ölümden başkasıyla

7 Kasım 1980, Iowa City

GÖRÜNÜM

Denizin düzgün mavisinde
Işıldar görüyorum
Aklığını, ince gövdeni
Önüm sıra yürüyorsun
Tozlu yolda, karanlık yeşili
Altında çamların
Sonra, loşluğunda bir odanın
Sarılıyorum gövdene
Dayıyorum tuz kokulu ağzına
Ağzımı
Gövdemiz bir an çok uzaklarda
Buluşuyor birbiriyle

12 Kasım 1980, Iowa City

UZAK SU

Çam kokusu vardı
Saçlarında, göğüslerinin arasında
En benimle yaşadığın yerinde
Gövdenin
Güneşle denizin süzgeçinden geçmiştik
Deniz arıtmıştı bizi
Düşlerin ve anıların örtüsünden
Yepyeni girmiştik yataklara
Uyku yalnızlıktı
Sevişmeden çalmaktaydı
Gemilerin arasındaki bu kirli su
Denizse
Besbelli tanışmamış yüzdüğümüz
Denizlerle

22 Kasım 1980, Staten Island, New York

YOL VURGUNU

Dağ ne zaman yerini alacak
Çıktığımız bir dağ mı olacak
Uzaktan baktığımız mı
Uçaktan
Ya da eteğini dolaştığımız mı
Uzun bir uykusuzluğu sürüklediğimiz
Bir otobüs yolculuğunda
Bozkırda uyandığımızda
Denize yaklaştığımızda ya da
Adını bir köprünün korkuluğuna
İliştirilmiş gördüğümüz mü
Sular ortasındayım burada
Bir adada
Birlikte yazı inceden inceye
Gövdelerimizde okuduğumuz
Adadan çok uzaklarda

22 Kasım 1980, Staten Island, New York

KOPUK

Sis bastı
Bir ince duman
Geziniyor ırmağın üzerinde
Ağaçların arasında
(Adını bilmediğim
Bir dağı dolanıyor
Bir nisan sabahı tren
İstanbul – Ankara yolunda
Tan ışıdı ışıyacak
Sis basmış koyaktan yukarı
Çamları ladinleri)
Burada adlarını bilmiyorum
Ağaçların
Adını bilmiyorum
Başlayan günün
İri bir balık yüzlüyor bulanık
Suyunda ırmağın
Çatırdıyor
Koyulaşan buz

7 Aralık 1980, Iowa City

İZ OKUMA BİLGESİ

Bir taş duruyor
Masamın üstünde
Mavi damarlı
Hâlâ koruyor sıcaklığını
İçinden söküp aldığım kumun
Örenin başında
Yalnızdım
Yalnızım şimdi de
Taşta izini okuyorum
Dokunuşunun
Bir gece
Bir kış gecesinde geçen yıl
Dalgın, okşayışını
İzini
Kitaplığın kıyısını sınırlayan
Bir sürü taşın arasından
Seçip aldığın

7 Aralık 1980, Iowa City

GEÇ GELEN

Neden başımızı göğe çevririz
Yaşamımız sorulduğunda
Yazgımız burçlarda mıdır
Utanç mıdır yalnız
Bilmediğimiz sorularda
Önümüze düşüren bakışlarımızı
Gökle toprak arasında
Sıkışıp kalmışsak
Neden yanıt istenir bizden
Neden soran biz değiliz hiç
Bilmek öğrenmeyenlere vergi mi
Soruların da olduğunu
Yaşamda
Susuyorsak bir giz var demektir
Güze ulaşmış salkımlar tadında
İki dudağımız arasında

9 Aralık 1980, Iowa City

HIGHWAY 80: KAMYON SÜRÜCÜLERİ LOKANTASI

Gece fır dönüyordu
Tankerler traylerler arasında
Sert bir yel sağnağıyla
Daldık ışığa
Sessizliğe
Üç kez tekrar ettik
İstediğimiz yemeği
Kıpkırmızıydı gözleri kızın
Bir kez kalemini düşürdü
Bir kez bir elinden ötekisine
Aktardı nedense
"Kimse kalmamış altı yıl öncesinden..."
Dedi Ann,
"16 yaşındaydım o zaman..."
Bana eski bir resmi anımsatıyordu yüzü
Daha da sivrilmişti elmacık kemikleri
Gözleri daha çekikti
Gecenin dördünde—
"Hep öğüt verirlerdi bana.
Kimse ilişmedi. Tek söz etmedi kötü."
Highway 80 homurdanıyordu
Kapı her açılıp kapandığında

19 Aralık 1980, Iowa City

SARRAF

Eski mezarlıklar
Üç dinin tapmaklarıyla
Yaşıyor şehir
Kendini aldatıyor takvimlerle
Oyalanıyor yenilediğini sanarak
Yüreğini
Bir düşte binlerce yıldan beri
Esvap değiştiriyor durmadan
Çıkmıyor odasından
Habersiz değil gene de
Olup bitenlerden
Lodos ayıklıyor
Boğaz meyhanelerinden çekilen
Balıkları biliyor
Soluğu daralıyor
Yeni semt adlarını saydıklarında
Gelip gideni eksik değil hâlâ
Geceleri
Nicedir kaç yaşında gösterdiğini
Soruyor bana

21 Aralık 1980, Iowa City

ÇATIŞAN

Karanlık dalgalar tırmanıyor
Duvarlarımıza
Sızıyor denizliklerden
Karayele karışıp
Yerleşiyor sedirlerimize
Orta masasında
Aynaların üstünde
İnce saydam izler bırakıyor

Anıların işareti bunlar
Ardımızda bıraktıklarımızı
Kendi dünyalarına çekip
Yabancı bırakanlar bizi
Bizi bizden gizleyenler

Bilmeliyiz
Yangınımız gerekli
Silinen yazıları
Okumaya

25 Ocak 1981, İstanbul

YIPRAK

Gün çakıyor pencerede
İlkyaz toplanıp geliyor
Bir gün güneş
Bir gün çiy yüklü puslar içinde
Taze çimen, ıslak kozalak,
Acı yonca, dağılan mantar kokuyor
Orman
Yarın altında
Balıksırtı bir deniz
Soluklanıyor
Sen varsın yanımda
Bir konuşmanın ortasından
Derin bir sessizliğe dalmışsın
–Dümdüz bir ova
Kar yağıyor
Donmuş ırmak
Burgaçlar–
Elini sımsıkı tuttuğumu
Fark ediyorum
"Ne oldu?" diye sorduğunda.

25 Şubat 1981, İstanbul

BİR KIYININ ANLAMI

Göğün yırıldığı yerdi
Harnup
Yanıp sönüyordu
Şolok günlerinde
Balıkçılar ağ sermişti
Kırık sütunlar
Tanrı ayakları arasına
Pas rengiydi
Adam gizler eğreltiler
Kenti örene döndüren
Yıkımdan besleniyordu
Taun mu vurmuştu
Deprem mi
Bembeyazdı taşlar
Tek is izi ocaklardaydı
Neden bırakıp gitmişlerdi
Ak mermer yerine
Balçık ve sazla
Kurmuşlardı
Yüz adım ötede bu köyü
Kimler

Gelip geçiciydik orada
Biten yazdan
Bir şeyler koparmaya çalışıyorduk
Ne çok sorsak
Ne çok yaklaşsak
Öylesine garip garip bakıyorlardı
Yüzlerimize

25 Şubat 1981, İstanbul

BİR DENİZİN TARİHSEL EYTİŞİMİ

Deri, yapağı, yağ
Ve şarapla tahıl ambarı
Diye düşmüşler kayıtlara
Bu güneş, balık, kokulu ot
Denizini
Yaşamlarını özlemle düşlediğimiz
Adalar, kıyılar halkı, denizciler...
Yüzme bilmiyormuş çoğu
Bizim yaptığımız gibi
Serilmemişlerdir kıyılara da
Yoksa elleri güneş şemsiyeli
Kral resimlerinin ne işi var
Taşların üzerinde...
Ya şimdi mi?

Gülüp omuz silkti
Neden çıkarmadığını sorduğumuzda
Bizi koy koy dolaştıran kaptana
El örmesi kazağını, takkesini
Temmuz hora teperken üzerimizde

27 Mart 1981, İstanbul

GERİDE KALAN

Anahtar yok
Kapının eşiği altında
Uzağa gitmişler demek ki
Dönmemesiye
Açık mı kapalı mı belli değil
Kepenkler
Silme asma gülü duvar
Arka sundurmada
Çıtırdayıp duruyor
Hasır koltuklar
Birinin altına kaymış gazete
Üç gün öncesinden kalma
O gün mü unutulmuş
Gittikleri gün
Daha mı eski
Neden böyle habersiz giderler
Ne dost evi artık burası
Ne dost bahçe
Çamların tükendiği yerde
Gökgürültüsü kırıp döküyor
Gökyüzünü

22 Nisan 1981, İstanbul

BİLİCİLER

Ölüm korkusu dolaşmıyor
Ağulu otlar arasında
Engereğin dişinde
Titrek kuyruğunda akrebin
İlaç diye kullanırız bunları
Yaraya basarız
Ağrı keseriz
Deliliği delilikle sağaltırız
Daha ne kadar süreceğini
Sorduk
Bu anlı şanlı yaşamın
Bilicilere gidin dediler
Ocaklılara
Dikilip duruyoruz işte burada

10 Mayıs 1981, İstanbul

DİLE GELEN

Ali İsmail Türemen'e

Gözleri yüzüne büyük
bir çocuk
durmuş neler anlatıyordu
mendireğin üstünde:
"Bir balıkçı," diyordu,
"Ağını kendi örerse,
balıklar anlar bunu.
Boş bırakmazlar..."
Bir çağanoz takıyordu
oltasının ucuna,
"Sonra," diyordu,
"Ağ balığı tutmaz!
Balıklar ağa tutunur.
Balıkçıya erişmek için..."
Damağa saplanan
iğnenin acısına da
bir anlam verir miydi?
Gerilen misinaya?
Arada bir göz atıyordu,
oltasını dikkatle kullanırken,
kalafatlanan teknelere.

28 Mayıs 1981, İstanbul

YEŞİLDEN KAÇAN

Öyle sıkıdüzen
Döşemişler ki mermeri
Kuşkusuz
Yer kalmamış ağaca
Kentlerinde
Bir asma örtmüş
Avlularını belki
Belki şu küçük
Ortası delik, yuvarlak
Döşeme taşı
Çevreliyordu
Kibar, utangaç
Hafifmeşrep gene de
Bir nar ağacını

27 Temmuz 1981, İstanbul

BAKIŞIM

Balık denizden
Denizden ocağı canlı tutan
Tahta
Dağılan bir kayığın
Kıyıdaki izdüşümü
Olarak karşıma çıkan
Bir gün
Suya veririz
Kendi teknemizi de
Bir dökün tü düşer
Bir başka kıyıya
Ateş olur akşam
Aşının altına

5 Ağustos 1981, Istanbul

BAKIŞIM

Denizden alır
Yeniden denize veririz
Yaşamımızı
Bir döküntü olarak düşeriz
Fırtına ertesi bir kıyıya
Ateş olur tekne
Akşam aşının altına
Ölümcül bir suyla
Ölümcül kuraklığın arasında
Kurup bıraktığımız kentler de
Dağılıp gider bir gün
Güneşle yelin
Avuçlarında

5 Ağustos 1981, İstanbul

İKİRCİL

"Biz ağaçlarız;
Kıştan çıkan uzun
İlkyaza..."
Demek istemiştim,
Yanında yatarken,
"Kentli ağaçlar değiliz;
Orman içinde kaynayıp gitmiş
Ağaçlar da değiliz.
Bir yangından artakalmışız."
Dizin değiyordu belime.
Başın omzumdaydı.
Usul usul dokundum saçlarına.
Kılı kıpırdamıyordu gecenin.
"Bir yangın daha
Alıp götürecek mi bizi?"

7 Ekim 1981, İstanbul

BEKLERKEN

Düş görüyordu—
Terastaydı, asmanın
Altında.
Her iki liman da
Bomboştu...
Dal oynamıyordu,
Dalga oynamıyordu...
Biri mi geçiyordu
Sokaktan?
Görmüyordu.
Sonra arkasında durduğunu
Sanıyordu,
Baktığını,
Ardına döner dönmez bir
Gölge kayıyordu merdivenlere...
Boş liman, boş
Gökyüzü,
Boş teras.
Bir asma yaprağı
Düşüyor oluyor;
Havada asılı kalıyordu—

Hiç kimseye anlatmadı
Bu düşü;
Yordurmadı.
Hayra yordurulacak
Bir düş değildi ki;
Mektupsuz, telefonsuz,
Selamsız
Beklerken böyle.

16 Ekim 1981, İstanbul

OLMAYAN BİR ZAMANDA

Mendireğin üstünde
Çağıldıyor sütü süngerlerin
Ötede bir ahtapot
Hazır akşam yemeği için
Denizşakayığı rengine dönmüş
Silinip gitmiş
Denizi bırakmak istemeyen
Vantuzları
Kokusu her yanı kaplayan
Zeytinyağı boşaltıyor
Kapkara bir tavaya
Bir kadın
Yanında dört
Dilbalığı
İncir yapraklarının üstünde

Akdenizli görüntüler bunlar
Hepimizin gönül verdiği
Bir tatilden ötekine
İçinde taşıdığı

Köpüren suyu
Altın sarısı yansımalara boğan
Kıraç tepeler, yalıyarlar ve
Bizi tuz heykellere döndüren
Kesilmek bilmez mayıstra geliyor
Benimse aklıma
Kasım günleriyle birlikte

29 Ekim 1981, İstanbul

TÖREL DEĞİŞİM

Kıraça vurmuş bir toprağım ben
Hani asmalarım hani
Hezeklerimi alıp ufalayan el
Bir adı bile yok
Bu küllüsarı
Kalın tüylü yaprakların
Yalın kaya olsam
Didişsem yağmurla yelle
Yonup bir evin
Temeli yapsalar beni
Kargış yağdırmasam
Böyle
Kutsanmış bir isme

15 Aralık 1981, İstanbul

DÖNÜM

Nabzının atışı, uyanışın
Sabaha
Şaşırtıyor seni;
Ocak ortasında güneş,
Kıyıda ceketini çıkarışın,
İyi gelmiyor sana, biliyorsun.
İlkyazı, yazı,
Düşünmek bile istemiyorsun.
Bunun için,
"Bugün iyiyim," dediğinde
Yel kırıyordu asırlık çınarları;
Saat 12'de öğleyin,
Kapkaraydı gök,
Yağmur mazgallara sığmıyordu...
Neden bu bozluk?
Nerede "güneş dölyatağıdır bana;
Yeniden doğurtan beni,
Her sabah denize,"
Dediğin günler?

12 Ocak 1982, İstanbul

KENDİNE AYKIRI

Yerleştiğin bir kent olmamalı;
Yaşadığın evler
Olmalı;
Bir şey bırakmadan
Çıkıp gittiğin...
En iyisi
Dilinin özlemini duyduğun
Yerlerdir elbette:
Daha fazla tutkuyla sarılırsın,
Düşünür, düşlersin...
Ama mutlaka bir çocukluğun olmalı:
Evi, bahçesi, sokakları...
Şanslıysan,
Bir de kıyısı,
Pavurya kovaladığın...
On beşine basmadan
Bırakmalısın ama.
Adresin
Böyle yazılmalı işte:
Her yere ulaşmalıdır dost mektupları
Ve dönmelidir her yerden de.

17 Ocak 1982, Ankara

TARİHE BIRAKILAN SORULAR

Hep tapınak, tiyatro ardında
Elleri kazmalı kürekliler
Nerde kiler nerde
Fırın
En son kim küfretmişti
Meyhanenin kapısında
Hani meyhane
Testiden en son çekilen şarabı
Kim dikmişti kafasına
Yaşamın tarihi
Bir duvara çizilmiş
Bir çocuk resmi bile bırakmamış
Kazıcılar için yapılmış bu
Şehirler belki de
Müzelere geçsin diye

23 Şubat 1982, İstanbul

KIRLANGIÇ

Dalıp dalıp çıkıyor bir
Kırlangıç yağmur öncesi
Mavi yeşil yelkeleri açık,
Sırtı gülkurusu
Kırlangıç tepsilerinin önünde
Bir anlam yok
Bu su dirisiyle
Hava dirisinin
Aynı adı taşımasında
Hele biri böyle yatarken
Göğü ıslık çığlık
Dilim dilim ederken ötekisi
Böyle.

22 Mart 1982, İstanbul

BİR KENTİN SESSİZLİĞİ

Hiç inmemiş mi bu
Gösterişli kente–
Mermerin, çevresindeki yeşile,
Tarlalara ve
Denize, tepeden baktığı bu
Kente...
Neden gelip konmuş
Orman boğuğu
Bu kuş uçmaz kervan geçmez
Dağ başına?
Hiç mi söylenti çıkmamış
Uzaktan, Galile mi ne,
Bir çölden gelen
Kadın için...
Kimler varmış yanında,
İçlerinden aşağıya inip
Alışveriş eden de mi olmamış?
Nasıl sessiz kalabilir
Bir liman kenti böylesine,
Dağa çekilen kadına ve
Yanındakilere...
Tanrı anası sayılan bir
Kadına?

24 Mart 1982, İstanbul

YAKLAŞAN KAR'A ŞİİR

Göğün aklığını beğenmiyorum.
Kar boşanacak ardından
Bu uzun yağmurun.
Kar, yorgunluğu ezginliği indirecek,
Ağaçları kesik dağlardan,
Sabah uykuları gibi,
Çıkmaların, sedirlerin uyuşukluğuna.
Kar, avcıların kanlandırdığı
Çalıları, dikenleri örtecek,
Silecek ölümün izlerini,
Bize yeni öldürüler bağışlayacak:
Donmuş bir sakakuşu, çobanaldatan.
Tüyler çoğalacak gelin döşeklerinde.

Etcil bir hayvan. Koklar havayı. Paslı bir koku. Yalar genzini, yakar. Üşütücüdür, ıslaktır solukladığı hava. Kar kokar. Daldırır koltukaltlarına burnunu. İz sürmelerin, sıcak buğulu kanın zamanı. Kabartır ensesindeki tüyü, gerinir.

Çığlık sürdü bütün gece.
Acılı hayvanlar gibi inledi bora.
Yetmez artık çamurun köpürdüğü,
İzlerin yok olduğu tarlalarda,
Cesur serçelere tuzak kurmak;
Alışılmış, eski korkuluklarla.
Çıkarmalı filintaları yağlı, kararmış
Kılıfların kavruk derilerinden.

Süngersi odun tüter ıslak cızırtılarla. Yankılar yağmuru. Saç olukta. Bitmek bilmez sürülerin geçtiği günler gibi çınlar oda. Boş. Artık sevişmelerindir gece.

Yarın sülünler de çekilir;
Tarakçıl kuşları gelir, yabanördekleri,
Ufakça ardıçkuşu; beklenir
Yapraksız kavakların, meşelerin altında;
Yeşil defneler aralanır.
Sonsuzca sürer avı,
Bizim.

Dağlar yorgun artık. Silkemez günlerce çöküp kalan dumanı. Yırtar kayabaşlarını yağmur. Don işler çatlaklarından derinliklerine. İlk kar hız alır dere içlerinde. Kuytularda, genişler sessizlik, güzün gürültüsüne.

28 Kasım 1968, Samsun

Sevda Yorumları

–1990, Şiir Atı Yayıncılık–

KIŞ VE DÜŞ

Ocağı yakıp küle
Bir patates gömüyorum;
Çocukluğumu diriltmeye...
Şaşıyorum,
Donmuş çamaşırların
Hiç su bırakmadan
Çözülmesine;
Kar getirmesine
Güneşin.

Yeniden
Kuş peşine de düşebilirim,
Belki de.

ÇENTİK

Günün bir yarısı
geceye karışıyor

Sesini duyuruyor eski
bir konuşmanın

Kapağı sıyrılınca
yüreğine vuruyor

Bu söz bir duyguyu
tutmuş getiriyor

Diren senden bilmesin
beklenmedik bıçaklar

Yeniden açacaktır
kapanmış yaraları

Yeni çizikler atıp
yeni izler koyacak

Delik deşik yargılar
kalmamış tutamağı

Salıver kendini haydi
dalgalar bildiğince

Taşısın geçmişinin
tükenmez burgacına

ÖZGÜR

İlk ışık çakar
Çakmaktaşı duvarda
Vurur tığ perdelerden
Uyandığın güne
Parmaklarında incirbalı, reçine
Uzan sabaha bırakılmış testiye
Denize açılan kapıdan
Sen çık güneş girerken içeriye
Ver kasıklarına yapışmış
Gecenin ıslaklığını
Katılsın sınırsız dünyanın
Dölüne
Her yanında çalkalanan bu su.

DÖNÜŞ

Kaz göğsü gecede
Kurbağalarla uyanık
Sallanıyor fenere uymuş
Kayık
Çaparilerle
Yıldızlar dağılıyor
Bir soğuğu
Çekiyorlar dipten
Ürperiyor

MESEL

İlkyaz güneşi gebe bırakıyor
Dokunduğu yeri
Yeni açmış bir çiçeğin üstünde
Yeni peydahladı
Kitaplara bile adı geçmemiş
Böceği
Şimdi elimin üstünde
Yeni bir el nakışlıyor
Ağzın
İnce bir su akıyor
Hızla çitler arasında
Derin
Sürükleyip götürüyor
Ne çıktıysa önüne
Kıssadan hissesi yok
Bu meselin de.

BİTEN BİR YAZIN İZLEĞİ

Dengesiz bir sabah
Kırık bir deniz
Her hüzün kendi yalnızlığına
Çekiliyor
Geceleyin yazılan umut
Siliniyor
Mürdümeriği buğularından
Sağır bir sessizlikle
Fırtına yaklaşıp uzaklaşıyor
Bahçelerde
Saksağanlar bile susuyor

Burada bu
Burunda durup bir teknenin
Demir almasına
Yelken basmasına bakıyorum

İnce bir yüz beyzi beyaz
Senin gövden
Bildiğim her şey

VAZGEÇİLMEYEN

Küçük şeyleri sevdim senin için
Balkondaki ipte unuttuğun
Bir mandalda sallanıp duran damlayı
Kırmızı ipek bluzunu
Mevsimsizdi sen giderken
Başlanmış bir defteri
Koltuğun yerini
Işığın düşüşünü elime
Abajuru yakınca
Kışsa, kar başlamışsa yeniden
Duygusallığa kapılmadan
Sevgilerden başka ne hüzünlendirir
Kitapların arasından dökülen
Kum tanelerinden başka

SEVGİYE ADANAN

Işın'a

Hüzün
Neden bu kadar güzelsin
Gözlerim yaşarıyor güzelliğinden
Tan sesleri gibi
Hüzün
Kesiliveriyor birden
Kıyıya çarpan dalgayı
Dinlerken
Hüzün
Yalnızlığın dokunuyor bana
Gri bir öğle sonrasında
Hafifçe gülümseyen
Bir fotoğrafsın işte
Hüzün
Soğuk ellerin avuçlarımda

AYNA

Üç duvar arasında
Avluda
Asmanın altında
Oturmuş denize bakıyor
Düşünüyor:
Avluda asmanın altında
Oturup düşünüyor
Denize bakarak
Üç yanı duvar:
Asmanın altında:
Avluda:
Deniz karşısında
Düşünüyor:

İŞARET

Su mimarları
Yeni bir doku yaratıyor
Akaçlarda havzalarda
Irmak boylarında

Su mimarları
Toprağın altında kayboluyor
Yağmurlar
Derin bir gökgürültüsü
Tıkanıp kalmış yüreklerimizde
Yan yana geldiğinde
Gövdelerimiz

Su mimarları
Çıkıyoruz yataklardan
Üstümüzde gökyüzü
Altımızda dünya
Boş bir kurnaya düşen
Gümüş bir hamamtası
Çınlıyor
Yıkıyor kubbelerimizi

Su mimarları
Dengeledikleri hüzünde
Kesintisiz uzanıyor
Dört yanımızı kuşatan
Su mimarisi

İZLENİM

Tülay'a

Güz çekirgeleri
dağılıyor ayak
seslerimizden.

Kaç kez baktığım
koyakta sararırken
tanıyorum kavakları.

İnce durup başını
kaldırıyor kiremit
rengi bir

bozkır kertenkelesi
kayıyor güz güneşinin
koyu bir yağ

gölü gibi ışıldattığı
asfalt boyunca
öten bir üveyiğe doğru.

Yakında kırağı
köpürmeye başlayacak
uzakta gözü alan

bakımlı
çimenlerin yapraklarından
toprağın derinlerine doğru.

Ama hiç yanılmayacak
tomurcuklarını ince sert
bir zarın altında gizleyen

yorgun görünüşlü
bodur
atkestaneleri.

EŞİTLEME

Gökyüzünün hiyerarşisi
Kışa hazırlanan toprak
Sisle iç içe çisentiler

Göz alan aydınlıkta
Güneş başlayıp kapkara
Bir öğleyle geçen martılar

Her şeyde
Döner gün
Yemişlerini sunar

İlkyaz coşkusunda
Bire birken geceyle
Gündüz

Uykuyla tüketsek
Tanımlanmadan kalacak
Üzerine anılarımızı yazdığımız

Yaprak

BİR KIYININ KADASTROSU

"Şurdan şuraya bataklıktı.
Şuralarsa hep funda,
Defne, böğürtlen...
Yılan geçmez bir yaban,"
Diyor, bastonunu kaldırıyor
Bir karış, yerden;
"Arkı şöyle açmıştık.
Su çekilince
Uğrayamadık yanına.
Bir koca kokuydu ölüsü
Bataklığın.
Bir kış geçti üzerinden.
Sonra boğuşmaya başladık
Dağla."
Yel bir gazete yaprağını
Getirip doluyor bastonuna:
Sendeliyor;
"Tütünü bir şeye benzemedi.
Ama karpuzu...
Kim ne verir ki
Karpuza?
Çeltiğe çevirdik biz de.
Bunlar ondan işte;
Yeniden elimizle başlattığımız
Bataklıktan."
Asfalt, beton, alüminyum doğrama,
Cam, toz;
Bir tırnaklık gökyüzü,
Blokların arasında;
Bir iki kesik deniz çizgisi.

BEKLENTİLER

Nereye kadar giderim
Durduğum yerde
Hep o soru var
Sevişmemde
Yediğim yemekte
Bir mektubun altına
Attığım imzada

Yıllar önce yaşanacak olandı
Bugüne ertelenen
Bugünden yarına
Ertelemeye devam ettiğim

Çatışmalar yaşamın kısa tanımı
Oysa
Durgunluk gelir
Fırtınadan önce.

BOŞANMA

"Kitaplıktaki boşluklar
Üstü kâğıtsız
Deftersiz masa
Gardropta sallanan askılar...
Dolmuş taşmıştır
Diye uzandığım
Kültablalarında
Ne yarı yanmış kibrit çöpleri
Ne küle kömüre karışmış
Tütün artıkları...

Kiralık bir evi
Geziyor gibiyim
Odalara girip çıktıkça...

Gelsen gene
Son günlerde artan

İnatçı sessizliğinle
Kanyağını doldursan,
Dikkatle seçsen
Piponu...

Anlasana,
Kabuk da acı çeker
Yavru delerken boş
Yumurtasını..."

KÖK ÇİZİMİ

Bilinen nedir
Bir kart açın bakın
Hangi im hangi
Göksel kımıltı dağılıyor
Bakıcı da bakılan da
Sessiz
Çünkü söz bozar
Ezgisini evrenin

Ancak güneşi kızgın
Toprağı kül
Kum yerlerde geçer hükmümüz
Ve tuz
Deriyi ısırır gözü kamaştırır
Görülmeyende görünür
Görünende ötesi
Gecesi ayaz

Tenini ver
Gövdenle yaz
Gövdenle kazı adını
Ölümsüzlük olur
Her ölümlüde
Ufalıp giden kayalarda
Kalıcı koyduğum arzu
Bir böceğin yüzyıllık uykusu

Maviyle belirleyin
Altını ve üstünü önce
Beyazla ışıldatın
Silme kara
Örtsün üstünü
Derin yıldızsız kara
Mutlak bir dinginliktir
Her oluşumun öncesi

VURGUN

Derin bir "Ah!" çekiyor
Davranıyor tabakasına
Kültablasında üç nefes çekip
Bıraktığıyla tazeliyor sigarasını
"Denizi görmek değil
Duymak,"
Diyor,
"Dalgaları çok dinledim
Kıyılarda,
Rıhtımlarda,
Bordada;
Şimdi uzağımda ya;
Karşımda..."
Yüklenip elleriyle
Diş gıcırtısına benzer
Sesler çıkartırarak peykeden
Kımıldatıyor gövdesini,
"Ses yok onda;
Ben de buradayım işte."

Kıpırdamadan duruyor
Köpükler
Dalga çatlağında.
Ve sonsuz bir yağmur hışırtısı
Çamlarda.

ALIŞILMIŞ İMGELERİN
ALIŞILMADIK DUYARLIĞI

Bu da göç bu da
Kuşlar çığlık çığlığa
Bulutların üstünde
Yağmurun baskını
Yeni ayın değerken
Uçları denize akşam
Geceye döner dönmez

Gece
Yeniyetme bir mevsim
Kokuyor her tarafta

İlkyaz
Ağır ağır yaslanıyor
Yaza

ZAMANA BAKMAYAN

Bu uçurum
İçi zeytin ağaçları zakkumlar
Mersinler harnuplarla
Tıkabasa bu çukur
Mermer tınısı veriyor keçilerle
Birlikte seke seke inerken dibine
Bir eski tiyatroda mıyım
Yoksa az ötemizde
Parlayıp sönen denize
Batmış bir kentin
Mermer ocağında mı
Kim çizebilir haritasını
Bu kıyının kim
Sayabilir bir solukta isimlerini
En eski destan dün söylendi daha.

GİZLİ GELEN

Sen gemici misin
Güneyden getiren
Kıyımıza bu kokuyu
Bu yemişe alıştıran
Ağzımızı
Hani teknen
Hani yelkenin
Küreğin
Bu yumuşaklık ellerindeki
Bu ayaklarının
Yumuşaklığı
Bir yalan var bunlarda
Gemici değilsin sen
Ta kendisisin denizin.

BAKIŞ

Bir gelmiş bir geçmiş
Uykumun arasmda
Fırtına
Pencerenin önünde ıtırlar ezik
Yerde dalcıklar
Sapsarı dibi cevizin
İskele yok yerinde
Gene de
İsketeler bitleniyor tozun içinde
Toprak çatlak
Kavruk dağlar bulutsuz göğe

BİR SEVGİNİN TUTKUYLA DİRENMESİ

Hep aynı düş
Denizin yaşadığı..
Şu yarın üstündeki çam!
Her kış kendisine biraz
Yaklaşıp;
Her yaz biraz
Uzaklaşan...
Granit
De düş görüyor mu?
Ondan mı dirençli böyle?
Kök ve çatlak olarak
Sımsıkı çamla,
İç içe.

SEVGİ EĞİTİMİ

"Ne insan her şeyini
Terk etmeyi göze alacak
Bir sevgili bulabiliyor," diyor
Gülerek,
" Ne de artık trenler var,
Altına kendini atacak...
Belki trenler olmadığı için
Sevgili de bulamıyor insan..."
Dinliyorum telefonda
Arkada bir sürü başka
Ses içinde
Belli belirsiz kendisi olan
Sesi...
"Mektup yazmayıp
Telefon ettiği için olacak,"
Diyorum ben de,
"Kimse gerçekten âşık olup
Olmadığını da bilmiyor
Belki de..."

KURUNTULAR

Doğurganlık
Bir görev bilinir
Aşınan sevgilerde
Sararan
Kış
Yalnızlık sözleri
Törpüleyince sivrilikleri
Ağarır geceler bile dinince
Kar
    (Üşüyorum düşününce
    İstasyonları
    Şubatta yalazlayan şimşeği)
Caddeler daralıyor
Sen geçerken
Aklımdan

SEYRAN

Neler devşirmedim
O hercai güzden
Bol şimşekli gökgürültülü
Sağnakların ardından
Gökkuşağı ayçalı sabahlar mı
Başlamadı
Uzak sevişmeler mi düşlemedim
Yanımda uyuyan bir kadından
Umarsız boz sürgün
Diye mi adlandırmadım kendimi
Yeni bir yaşam coşkusunun
Hışmına uğramışken
Bir başka Eylülde şimdi
Diken diken bir mevsim
Sürüklenmekte

KARŞILAMA

Ne çok deniz kabuğu,
Sıcak, güneş
Geçmeye başladı şiirlerinde;
Ne çok güney?
Söyle, bir türlü
Isınamadığını mı
Anlatmak istiyorsun?
Hani yağmurların,
Poyrazın,
Kapalı göklerin?
Nerede
Bir hafta yağışsız geçse,
"Kuraklık başladı,"
Demelerin?
Hiç olmazsa,
"Çok güneş çok ağu üretir;
Çürümedir,"
Diye yaz,
İlle de yazacaksan
Yazı.

SABAHIN KANITLARI

Açıyorum kapıları
Bahçe
Çiy dolanıyor paçalarıma
Bileğime sürünüyor ıslaklığı
Yaz sabahlarının
Sessizliği bu
Sayıya gelmez kuş
Yaprak
Zarını patlatışı
Tomurcuğun

Uzakta bir gökgürültüsü
Pırıl pırıl gökte
Binlerce tekerlek ve
Tükenmez eziciliği

SAKIN

Kedi gözü değil bu
Her dönemeçte
Çitin aralığından
Çakan
Karanlığın gizlediği
Düşüyor peşimize
Başımızı bir yana çevirsek
Öbür yandan gözetliyor
Dönüp baktığımızda
Gölgesinin lekesini görüyoruz
Gölgelerin içinde

ALIŞTIĞI

Geceden işaretler koyuyor
Yastığının altına
Sabah esintili ve berrak başlıyor
Bir durgunlukla dolaşıp
Bir sessizlikle
Çöküyor günlüğünün başına
Kendisi için gizli
Başkalarına bildik
Notlar dolduruyor sayfalarına
Sonra yeniden gece ve
Yeniden derin bir uykuyla
Örülmüş uykusuzluk

LODOS

Serindir karanlık
Kapatın ışıkları
Daha su verin
Saksılara
Yaprakları silin
Islak bezlerle sirkeli
Pamuklarla serinletin
Günün ateşi sürüyor
Sürüklüyor
Yaz sancısını
Karnımızda ter yolları
Ağzımızda eksilmez
Su içme doymazlığı

ÇARKIFELEK

Bembeyaz
Kalıyor bu söz
Kendini tamamlayan bir
Başka sözü bekleyerek

– Bembeyaz bir ay
  Bembeyaz bir gecede

– Bembeyaz bir yel
  Bembeyaz Temmuzlarda

– Bembeyaz bir düş
  Bembeyaz bir çıplaklıkta

Çoğalt ve kat
Bu ağarmaya
Yalınlığı
Sessizliği kokusuzluğu
Dokununca tenimizi uyarmayan şeyleri

Her şey bembeyaz
Silik bir bellek olarak

KAYIP BİR TARİH

Ne zaman çocukluğumu düşünsem
Bir incir ağacının gölgesi düşer
Üzerine kör bir kuyunun;

Başında,
İnilir çıkılmaz bir
Karanlık...

Ve yazlar tarihlerini
Dizler üzerine yazar;
Kışlar karabaşanlara.

Zaman emekleyerek geçer
Devedikenleri, ısırganlar,
Çobanpüskülü çalılarından.

Çoğulluğa dolar yalnızlık
Geceleri.
Ev hastalıklı sığmak,

Okul hırçın
Boyun eğmedir:
Ağır lâle, bukağı...
Günlük tutmaya başlayınca
Biter çocukluğum da.

BİR GÜZ

Bu ayrışık ışık, renk;
Bu savruk serçelerle
Yel sürüyor beni
Yolculuklara.
Bir gurbet simgesi taşıyor
Güz.

TERS DÖNEM

Üç gün kesintisiz yağmurla
Yeniden kızgınlığını toparlayınca
Güneş
Bahçeye inersin
Asmaya
Salkımların kararmasına
Narların ayvaların
Ele gelip gelmediğine

Ama bu yağmur tam on altı gündür
Dursuz duraksız yağıyor işte
Hiç gerek yok artık
Bahçeye inmeye
Çocuk değilsin ya
Daldan kabuktan kayık yapıp
Yüzdürecek değilsin ya

BİR İLKYAZ DÜZENLEMESİ

Duman basar gibi bacadan
Basıyor sis
Salınıyor ağaçların arasında
Saydam bir maviye
Işınlıyor yaprakları

Damağımda kavruk bir
Zerdali çekirdeği tadı

SAPLANTI

Bu kıyı
Nasıl da dağılıyor
Nasıl çözülüyor bazalt

Böyledir
Güneş yağmur yel
Derken bir otun kökü bile
Deler dağın böğrünü
Sürer indirir ne varsa
Denize

KARŞILAMA

Kulak kesilir gök
Güz gelince
Yağmurlar sabahla bırakır
Yerini saydam sise
Akşamla alır
Tınlamalar çmlamalar arasında
Kurbağalar cırcırböcekleri
Susar
Göçmen kuşlar yankılanır

Bizim de hasatımızdır güz
Devşirelim
Renklerimizi kokularımızı seslerimizi
Kış bozuyla buzuyla
Kaplamadan bizi

IŞIK VE AYNA

Sarı bir güneş ışığı
Masaya düşünce
Durup bakıyor bir süre
Oturduğu yerden kalkıyor
Gidip aynayı alıyor musluğun
Üzerinden
Çekiyor sürahiyi
Güneş ışığına yaslıyor
Aynayı
Bakıyor
Yirmi yıl öncesi
Gözleri

UZAK BİR ZAMANIN BUGÜNÜ

Gökyüzü boz bugün de
Bembeyaz bahçe
Kalkıp bir kez daha yokluyorum
Nemli bir rüzgâr geziniyor
Boynumda

Kar bitti demiştik
Bir hafta önce
Bu uçuşan beyazlık

Elma kokmayacak
Bir güz daha

BARMEN

Ne çok söz var
Dönüp duran çevremde
Duran, durağan ve
Varsa... Bütün bir bulutun
Kesişen kenar çevresi
Bir yağmur şavkıması
Karanlıkta...
Susuyorlar artık
Kendileri ne kadar
Anlatsalar kendilerini
Acı

ADLİ BİR HATA

Kaç kez vurulmuştu;
Yanılamazdı:
Öldürmektir Aşk.
Onun için elini
Tabancasına attığımda
Bilmiyordu böyle biteceğini
Bu vukuatın:
Hâlâ yüreğini yokluyor
Duruşmasında.

DOĞAL TARİH

Dört im:
Yel: Yelin eğdiği bir yaprağın
üzerinde durmuş
Su: Bir çiy tanesini emiyor
bir yusufçuk
Ateş: Binbir kıvılcım
güneş kanatlarında
Toprak: Yer ağır ağır tütüyor
sabahta.

GÖRÜNÜM

Bu çılgın geometrisi
Bir çocuğun rastgele dizip
Dağıttığı
Eski püskü küplerin
Yığını üst üste
Üst üste binmiş karanlık
Üzerlerine sıvaşmış ışık
Damlalarıyla
Geceyi bile ağırlaştıran
Kent

KIRLENT

Kokularıyla Mayıs
Ve sesleriyle öğle sonraları
Akşamla... Akşam:
Ketenler ve baharlar
Sıcak ve soğuk
Yağmurlu bir ışık
Grinin aydınlığı
Kırlangıç göğsünde

BİR KENT VE KENDİSİ

Denize bakarken bile
Deniz düşlemek
İşte bu yaptığı çoktandır
Ve kendini bir kentte tasarlıyor
Sokaklarında tramvaylar dolaşan
Kesme sarı taş binalarda
Kararmış demir balkonlar
Güvercin sesi güvercin
Tersi camlarda
Ama düş bunlar
Ne karşısında ne
Yok

Bir Albümde Dört Mevsim

(1991 Yunus Nadi Şiir Ödülü)

–1991, Korsan Yayın–

güz resimleri

I.

Tütün tarlaları arasında
dolanıyor
çul bir gül alnında
ağzında
bir yersarmaşığı
pembe
esrik
yeni esmeye başlayan lodosla

II.

Sırtında hevenk
kuşağında parmağı ağzında
bir çocuk
perçemi solmuş güneşlerde
sisin içinde
bir büyüyüp bir
küçülüyor
artlarında bir köpek
korkusunu aşıyor
düşük kulakları

III.

Önce poyraz
kırdı döktü ne varsa
sonra yağmur
indirdi aşağılara
dalga çatlağında
bir çınar
dal dal kökleri
ak
baldırları gibi
eteğini beline dolamış
deniz köpüğünden doğuyor
gövdesi

IV.

Gülkurusu
çerçeveliyor
gelincik balığının
saydam beneklerini
mezgitin bozunu
kara palamut
mavi uskumru

Renkler kayıp gidiyor
tablalardan bulutlara

Düşmeden
elimizden
altın rengi
gök

V.

Denize giren at
çılgın soluğuyla
dövüyor havayı
suya dönüşüyor
yelesi ve kuyruğu

Neyi hatırlatıyor
kıyıya çıkışı

Bir cambaz
ipten inen

Silkindikçe

VI.

Ufak tefeklerini sergiliyor
bahçe
uzanılmamış mürdüm
karayele direnen
dut
kuruyan incir

Yaprakların renginde bir
gündüz dağılıyor

Kayan yıldızların
izine karışıyor
gece
aceleci izleri
salyangozların

Yağmura dönecekse
çisenti
bıldırcın sökününde
gecikmeyecek ölüm
kışa da

VII.

Bekleyen bir sarnıç
çınlıyor
serçelerin ayak sesleriyle
dibine dökülen
badem kabuklarında

Bir çakıntı
güneşe karşı duvar

Su tutmaz
en uzun baharlar
sağır
sessizlik düşlerine

VIII.

Yılın acı dalcıkları
dökülüyor yüzümüze
gecenin böğürtlenleri
damağımızı kamaştırıyor

Açık deniz ulaşılmayacak
düşlerimizde bile
hiç zaman tanımlanmayacak
hiçbir zaman

Hüzün öylesine dilsiz
bir çocuk ki
alfabesini yitirmiş
bir türlü öğrenemiyor
kimin aldığını kimin
nereye koyduğunu

Dudakların kapanıyor
gözlerime

IX.

Çarpıntılar
ürpertiler

Geçiş

Yağmur dindi
kesildi yel

Derenin çağıltısına
ağan
martı sürüsü

X.

İki karanlık

Gece ve
günü ağardıkça kavrayan
boran

Yağmur
saydamlaştırıyor havayı
serin zarına sarıyor

Güneşin altında
bakır bir gökyüzü

XI

Anlatıyor zeytinlikleri
ağustosböceklerini
atlılar geçiyor
taş duvarın üzerinden
susmuyor
denizin çukuruna sızıyor
inceden izi narın

Gece
uykunun ışığında
çağırıyor
dönüp duran yüzgeç

XII.

Gümüş
ve
kurşun

Güneş işaretler
yapıyor dallarda
yapraklarda

Su gökyüzü
gökyüzü
su

kış resimleri

I.

Bulutlar

Açılan
örtülen
açılan

Renk değişir
kendine kapanır
mavi

Pastırma yazı geçince
her yer
akşam

II.

Kış kanatları
sessizce
kavuşuyor

Kayan bir yaprak

Kara
kalan
iç içe gölgeler

Kuş
çalı

III.

Gülkurusu
kimyon
limonküfü

Akşam

Sığırcıklar bırakıyor
kargalara
gökyüzünü

İnsansız
kış

IV.

Çıplak gün
kimsesiz dokunuş
buz çiçekleri

Çelik
ateş rengi
gökyüzünde

Dudağı yarıyor
soğuk

V.

Donmuş havuzda durgun
bir kırmızı

Balıklar
ev içinde

Yaprak
ilkyazı beklemede

VI.

İşte bunlar
kendince eğlenen
kış üstüne

Kuş tutmak üstüne
kalbur ökse ağ

Ceviziçiyle gelen
ölüm

Çakırdır dikenler
mısır ve
kar dinince gökyüzü

VII.

Karartılar
kar üstünde

Av mı avcı mı
gidip gelenler

Bir dal
bir kırık ağaç
eğilmiş
tuzak mı kuruyor

Göğün berraklığı
göz alıyor
kar topluyor
hava

VIII.

Yanıyor ateş
su kaynıyor
tan rengi ten
gül yaprağı dokunuş

Sığ kış

Başak ışıltısı
gün boyu pencerelerde

Aşk sığmıyor

IX.

Pancur aç
güneş pervazlarda
geziniyor

Büyüyen gün

Saydam zarı içinde kışın
tomurcuklar
gizli

X.

Sığırcıklar konup kalktıkça
azalıyor
yemişleri defnenin

Sabah

Kalbur kuruyorum
bir kızkuşuna
fırınla
kuyu arasında

Nergis
bastırıyor
ekmeğin kokusunu

XI.

Kendi tanımına uymuyor
mevsim
güneş gözkapaklarımı yakıyor
asmanın kesik ucunda
bağ bıçağı ıpıslak
özsu içinde elim

Şubat
lodosla erken
bir ilkyaz
ürküyor
akşamdan

Bir dağ usul usul
yükseliyor denizin üstünde

XII.

Gündönümüne hazırlanır
gün

Geçişler hep
acıdır
sancılıdır
doğan

Göz gözü görmez
çiçek
ve tipi

Takvim
ayırır martta
baharla
kışı

İnce kesitindeyiz
doğanın

ilkyaz resimleri

I.

Nazlı ilkyaz
gelse mi gelmese mi

Kar yağıyor
gündönümünde

Bademler
erikler çiçekte

Kendi kendisini
şaşırtıyor doğa

II.

Dünya kuşanır
bir bulut bir
bulutta bulur
tomurcuğunu

Şimdi mart
yerinde tam
yerinde açıyor
nergisler

Senin adını
söyleyince
yeşil
bekliyor hasadını

III.

Örtülüyor gün
giysilerimizden çıkıyoruz

Sessiz yıldırımlar gezinmeye başlıyor
gök eteklerinde
kararma

Gövdemiz dokundukça birbirine
ince bir ter
kayganlaştırıyor
tenimizi

Ayrışmaya başlıyor gözlerinin yeşili
sarı mor elektrikler gezinen
dipsiz mavi

Ağırlaştıkça havanın nemi
çatırtılarla birleşiyor dudaklarımız

Şehir yok

İlkyazı yaratıyoruz

IV.

Yağışsız da yaşansa
yeşili denetimine alıyor
bahar
kendine benzetiyor
kenti

Soluk soluğasın
bir fırtına
dokunduğum yerde

İlkyaz bizde
sultanlığını sürmekte

V.

Kısadır
kuşatma altındadır
kışa ve yaza
savunur

Yağsa sürer kış
güneşlerle
yaz gelmiştir

Canım ilkyaz
ürkütüyorsun beni
ancak aşk anlayabilir
seni

VI.

Tam üç ay bekledi
böyle sessiz böyle
durgun
aldırmaz böyle
ne martılar ne
serçeler

Bekledi

İşte
değdi beklediğine
bir eflatun ki
erguvan
durmuş bakıyor
kedi bile

VII.

Buruk şarabını yudumluyor
serin şarabını
solgun gecenin

Yorgun yüreğimiz üstüne
gecikmiş bahar yağmurları
düşüyor
sesler

Ne direncini azaltabilir
yalın gerçeğin
ne

Her şey gelgit

Her şey lodos artığı
yaşadığım

Yaşadım gecesini
nisanın

VIII.

Çığlıktır
sabah sessizliğine
uyanış

Gidecek

İniyor şimdi

Sevişti

Doyunuk

İçti çiyini
nisanın

IX.

Bahçe derinleşiyor
daralıyor
gök üstünde

Ağaçlar

Karanlık gecede
koyu yeşil
karadır

Bütün kokuları
koyultuyor
ilkyaz ilerledikçe

X.

Kırlangıç çığlıkları
doldurur akşamı

Kollarının
durgun beyazı
pembeleşir
bir pazar yürüyüşü
sonrası

Yağmurlar
sağnak diye adlandırılır

İlkyaz
soluğu çiçekler savuran
bir güzelliktir
gülümseyişinde

XI.

Dalgın sabah

Yarısı yeşil yüzünde
yarısı pembe
güneş

Pencerede asma
saydam

Bir tabak çilek
elinde

XII.

Yağmur güneş yağmur
güneş
mayıs

Gün gün yaşanıyor
çiçekle yaprağın
yarışı

Katılmış coşkusuna
doğurganlığın
silme sürgün
çiti
bunca yılın

yaz resimleri

I.

Yaz başlarken
sıkışıyor
haziran
gecikmiş bir kışa

Dargın bir gökyüzü
art arda indiriyor
sağnaklarını
buğulanan camlara

Burnun kızarmış geliyorsun
sabahları gene yanakların soğuk
dudakların kuru

Farkında mısın
hızla açılıyor
bu yıl erken takındığın
güneş yanığı

II.

Bir telaş

Çıkart haritalarını
çıkart

Çık giysilerinden
yiteyim

Engin çatalağız

Sonsuz haliç

Dipsiz cendere

Ben çok gezdim
tanıdık
atlasıma kazılı her coğrafya
yitiyorum
aşkında

III.

Yaz gece başlıyor

Kokularla
kurbağa sesleriyle
uzakta yankılanan şimşeklerle

Bir serinlik duvarlar
artan bir sıcak
yırtılan kâğıt sesiyle
inen yağmur

IV.

Yanıyor gölgesi
zeytinin

Denizde buğu
kayalarda kızışan
yel
çatırdıyor

Öğle uykusundasın
serin memelerin
serin karnın
baldırların

Yaz

Gövdenin baharındayım

V.

Bir azize yüzü
geceliğinin altında
gövden

Pencereden vuran ay
dolanıyor yıldırım mavisiyle
fanusun

Uyumsuz gece

Yaza adanmış
böyle görmem seni

Sıcakla açıyor
sevişmenin çiçekleri

VI.

Yolun kenarında
devedikenleri çiçekte

Mor kan kırmızı
ve gümüş

Toz basmış dutun yapraklarına

Başak bekliyor

Hasat
kokusu

Kaşınan göz kapakları

Upuzun bir uykusuzluktur
kısa gece

VII.

Sarı başak

Yaz yağmurlarla
olgunlaşıyor

Serinliklerle kızarıyor
frenküzümleri

Nar döküyor çiçeğini

Göğsüne düşüyor gölgeleri
mercan küpelerin

VIII.

Sular çekiliyor

Yaz
ağırlığını koymuş temmuza
bastırıyor

Bir ışık çemberi içinde
her yer

Köreltiyor öğle

Sen bluzunu çıkartınca
gündoğumunda kandil
her şey

IX.

Yolculuk

Kesiliyor yaz
aksıyor
söz uzayınca anısı dokunuşun

Kuzey

Sıcaklık bitiyor
uzakken öpüşün

Beyaz gece

Senin ışıltın
aradığım
senin
sarışın hasadın

X.

Bahçe güneş çiçekte
manolya
bekliyor gecenin gelmesini

Beklediğim sen
ağaran ay

Yaz imgeleri
sana adadığım
sarı

XI.

Bu upuzun günler
kısala kısala tüketiyor
yazı

İzler belirgin
ceviz sıyrılıyor
yeşilinden
kumsalm içlerinde
meduzalar

Yaz olgunlaştıkça
hızlanır kozası
yeni bir mevsimin
bir yağmur ayırır
ağustosu
gizli güzden

XII.

Sağır ve dilsizdir
yaz
gövdesiyle anlatır

Sesiyle rengi
çözümlendiğinde
solgundur
kimliği

Benimse bir mırıltıyla
bir köşeden katılır
yaza resmim

Sevdiğim nazlı
sevdiğim sarı başak

İKAROS'UN UÇUŞU

Bir Oda Operası İçin Libretto

-1993, Yapı Kredi Yayınları-

Babamın anısına

Kahvedeki Adamlar Korosu
Biz biliriz.
Oturur, yere bakarız,
bastonumuzu sürte sürte,
geçmişi çizeriz kumlara;
geleceği görürüz...

Gördük onları da.
Sabah yeliyle kıpır kıpır
tüyler, telekler...
Atladılar yalıyardan denize.
Işıl ışıl balmumu kanatlar
aldı onları taşıdı yükseğe.
Biri gençti ya, toydu biri daha.
Biliyoruz. Gördük.
Kalkmamıştık uykumuzdan oysa.

Adalı Kadınlar Korosu
Güneş, ah güneş...
Sana çarpa çarpa kurur çamaşırlarımız,
portakal ağacıyla nar ağacı arasında.
Zeytin senden alır tadını
o acılı gövdeye.
Güneş. Seni bilir alınlarımız.
Seni bilir, kara giysilerimizin
karasına döndürdüğün bileklerimiz.
Nasıl da kanatlandılar.
Ak kanatla kara kanat
döne döne nasıl süzüldü,
sabahın alına bürünüp,
camgöbeği çanağın tepesine.
Senin yanında ölü kemikleri gibi
donuk donuk duran ayın aştılar üzerini.
İzlerken, izlerken nasıl kamaştı gözlerimiz.
Nasıl aldı gözümüzü çakışın.
Körelttin bizi.
Görmedik.
Gözlerimizi içlerimize indirdik.

Daedalos
Görmedim. Biliyorum.
Eminim.

Kahvedeki Adamlar Korosu
İzlemedi babasını.
Dinlemedi sözünü.

Daedalos
Çıkma dedim yükseğe,
beni izle.
İndim baktım, gelmiyordu
ardım sıra.
Eminim. Biliyorum.
Görmedim.

Kahvedeki Adamlar Korosu
Gözse, göz...
Sözse, söz...
Destek veririz babaya.

Düştü.
Adını verin düştüğü suya.
Ulaşamadı bir adadan, bir başka adaya.
Böyle bilin.
Biliyoruz.
Görmedik.
Eminiz.

Adalı Kadınlar Korosu
Güneş... Biz seni biliriz.
Bizler böyle öğütler vermeyiz.
Güneşe ulaşamayacak kanatla,
biz oğul göndermeyiz.

Kahvedeki Adamlar Korosu
Dinlememiş babasını.
İzlememiş babasını.

Küçük Köle Kız
DİNLE..yin.
Sesim. Havuzun nilüferlerine
çarpıp da onları eğmeden geçen
akşam rüzgârı. Sesim.
Kendimi ancak, kendime dinletebilirim.
Gördüm.

Daedalos
Görmedim.

Küçük Köle Kız
Biliyorum.

Daedalos
Biliyorum.

Küçük Köle Kız
Eminim.

Daedalos
Eminim.

Küçük Köle Kız
Hayır!
Biliyorum. Eminim. Gördüm.
Ben tuttum balmumu çanağını.
Tek tek ben verdim
turnaların göğsünden seçilmiş
o nazlı tüyleri ona, tek tek.

Daedalos
İzle dedim beni.
Bilirim ben.
Labirenti ben kurdum çevresine
Minotaurus'un.
Ben çıktım kendi kurduğum labirentten.
İnsan, kendi çıkmazından çıkabilir.
Kimse çıkamaz baba sözünden.

Küçük Köle Kız
Uçlarından ben tuttum kanatların,
geçirdi o diri omuzlarına.
Gençti omuzları.
Halat halat değildi,
Daedalos ustanınki gibi.
İncecik bir ter vardı gövdesinde.
Hâlâ sıcaklığı süren balmumundan mı,
içinden fışkıran ateşinden mi,
yerinde duramayan kanının?
Daha yalıyara gelmeden,
şöyle bir açtı iki yana kanatlarını,
döndü baktı.

Yürüdüm yanı sıra. Bırakamadan
kanatların uçlarını.
Bir gülümseme yayıldı yüzünde.
Al al oldu o anda, açılan
nar çiçekleri gibi, güzel yüzü.

Daedalos
Söyledim. Tuttum elinden. Gösterdim.

Kahvedeki Adamlar Korosu
Dinlemezler.
İzlemezler.

Küçük Köle Kız
Ne dönüp baktı, ne tuttu bir söz etti.
Eğdi başını işine, kartal tüyüyle
döşedi kanatlarını,
yürüdü gitti yalıyarın başına,
saldı kendini boşluğa.
Daedalos Usta.

Kahvedeki Adamlar Korosu
İzlemiyorlar.
Dinlemiyorlar.

Küçük Köle Kız
Sonra açtı kanatlarını
canım İkaros. Efendim İkaros.
Hiç çırpmadı kanatlarını.
Yalıyardan aşağı da bırakmadı kendini.
Doldu turna tüyleri arasına
sessiz soluğu sabah yelinin,
kaldırdı onu yükseğe.

Kahvedeki Adamlar Korosu
İzlememiş babasını.
Dinlememiş sözünü.

Küçük Köle Kız
Sunak çanağında yanan
gül yapraklarının dumanı gibi
döne döne yükseldi mavi boşluğa.
Başladı süzülmeye, uzakta
ışıltılarla balkıyan denizin ardında
adı var, izi yok adaya.
Daedalos Usta,
ağır ağır çırpıyordu ağır kanatlarını,
ayakları ha değdi ha değecek suya.
Yukarıda İkaros,
bir göğüs boyu önde...

Adalı Kadınlar Korosu
Güneş, tanırız seni.
Biliriz seni. Sen,
babası ecemizin.
Sen, uyar mısın sözüne
kocasına yaranmak isteyen kadının?

Küçük Köle Kız
İkaros, efendim benim.
Gördüm yükselişini yukarılara,
geçti gitti Daedalos Usta'yı,
bulutlara karışıp da,
al al olmuşken ak tüyleri

şarap rengi denizin yansımasıyla,
döndü sırtını da Daedalos Usta'ya.
Böylece uzaklaştı gözden.
Ayrılmaz oldu bulutlardan
neden sonra.
Turnalar, kuğular, leylekler
göçüyordu altında.

Kahvedeki Adamlar Korosu
Gördük.
Eridi mum kanatları,
dağıldı tüyler, telekler.
Vurulmuş bir kuş gibi,
döne savrula,
düştü İkaros denize;
gövdesi vurmadı karaya bile,
yem oldu yüzgeçliler halkına.
Böyledir.
Biliriz.
Gördük elbette.

Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
İspinozlar... İsketeler...
Sarıasma.
Azatlık kuşlar...

Hezarfen Çelebi
Ben kendimi bıraktığımda boşluğa,
kimse gelmedi ardım sıra.
Canım mavisiyle ışıl ışıldı Boğaz karşımda.
Ve az ötemdeydi, ağır kanatlarıma
dolarken hava, puslar arasında Çamlıca.
Altımda çığlık çığlığa İstanbul ahalisi.
Ve nereden bilirdim ki, padişah sus pusluğu ile
Efendimiz oturup izlemekte penceresinden fakiri.
İpsiz bir uçurtma gibiydim,
yükselttikçe yükseltiyordu kanatlarım,
küçülüyordu altımda dünya ve saray...
Turnalar geçiyordu yanı başımdan,

gördüm mü görmedim mi aralarında
süzülüp gitmekte benim gibi bir başkası da,
turna kanatlarıyla...

Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
Azat kuşları...
Bunlar, azat kuşları...

Hezarfen Çelebi
Hep uçmak yaşadım.
İnmemek ne çare!
Kırıldı kanatlarım padişah buyruğuyla...
İkaros uçmakta!
İkaros uçmakta!

Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
Bağ arasında... Dal arasında...
Taşlar arasında, gülün güle karıştığı;
taşlarm baş başa yattığı
mezarlar arasında;
gelirler, geçerler mevsim ile...
Serçeler her zaman yerlerinde,
güvercinler avluda,
kumrular çatı aralarında...
Gelirler, geçerler, inerler, göçerler...
Onların özgürlüğü,
bize de özgürlük bahşeder.

Azat kuşları... Azat kuşları...
İskete... İspinoz... Saka...
Sarıasma...
Azat kuşları... Azat kuşları...

Kahvedeki Adamlar Korosu
Kuştur, uçar; balıktır, yüzer.
İnsandır: Ayrılmaz topraktan.
Biz ayrılmayız buradan.
Bakışlarımızı bile ayırmayız topraktan.
Ne azaplar gelir uçarsan.

Ne azaplar...
Kanadı kırılır,
soyu tükenir...
Daedalos Usta bile uçup da erişince
menzile,
ne oğul bıraktı ardında, ölüp gidince,
ne feni kaldı geriye.
Bir labirent, bir kanat...
İkaros düştü denize,
Daedalos hâlâ labirentinde.

Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
Ben tutarım... Siz salın...
Azat!
Buzat!
Azat!
Buzat!

Kahvedeki Adamlar Korosu
Biz biliriz.
Başka kimler bilirler?
Kimler görmeden, ne söyleyebilirler?

Borges
Gören gözün görmediği,
görünür gönül gözünde.
Şahidiyim:
Attar'la birlikteydim, kuşlar meclisinde.
Daha nice kuş vardı,
sakladım kitabımdan bile.
Bütün kuşlar inmişti yere,
tünemişti ebabiller
ki uçarak yer içerler,
uçarak sevişirler...
Gün doğar gün batar
inmezler yere,
uçarlar, uyurken bile.
Cümle uçan Attar'ın meclisindeyken,
biri vardı, uçuyordu:

Gövdesi zeytin esmeri,
yalımlarından geçmiş de güneşin;
kanatları bembeyaz:
Göğüs tüylerinden döşenmiş turnaların.
Dönüp durmaktaydı,
dünyanın başı üzerinde.
Dönüp durmakta!
Dönüp duruyor!
Dönüyor!
Ve ben labirentlerden
kurdum öykümü...
Düşlerimdeki kaplanları hapsettim oraya...
Biliyorum!
Gördüm!
İkaros uçmakta!

Daedalos
İkaros düştü denize, eriyince
mumdan kanatlarım...
Artık susamam!
Benim kanatlarımdı onlar,
ben yitirdim güneşle savaşı.
Ben yitirdim kanatlarımı...
Ustalığımı bıraktım, konduğum kıyıda.
Yetişmez adıma hiçbir söylence.
Biter, tükenirim, kanatlarımdan soyununca.

Küçük Köle Kız
Yaşarım çığlığımla.
Bir sussam ya...
Söylerim.
Söyledikçe yaşar sevdiğim:
İkaros uçmakta!
İkaros uçmakta!

Adalı Kadınlar Korosu
Biz seninle kavrulup,
seninle serpiliriz ya;
sana inanır,

sana güveniriz ya...
Senin nasıl yok ettiğini de biliriz.
Nasıl lime lime olduğunu,
ateşli parmaklarının altında,
en sık dokulu kumaşların bile.
Düşmediyse de uçtuğunda,
delik deşik yatmaktadır
şimdi bedeni ya dağ başında
ya kaya yarığında...
Bir kumsalda... Bir dal üstünde...
Çalı dibinde...
Birlikte dolaştıklarıyla birlikte.

Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
Kuş tutarım, kuş satarım...
Azap alırım, azat satarım...
Bilirim dillerini:
Karga, kara haberdir.
Kızkuşu, sefa haberdir.
Martıların çığlığı
ya fırtına der ya bir ölüyü haberler...
Turnalar sessizce geçerler gökten...
Onların sessizliğiyle,
haber alırım. Haykırırım.

Küçük Köle Kız ve Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
İkaros uçmakta.
İkaros uçmakta.

Kahvedeki Adamlar Korosu
Bir söz çıkmış,
bir şayia...
Derler ki İkaros uçmakta.
Bu böyle nasıl olmakta?
Farz edelim, dinlemese de babasını,
izlemese de babasını,
İkaros yaşamakta.
Kuş sözüyle, kuş iziyle,
kim değiştirebilir bildiğini?

Ya inanırız ya inanmayız,
görsek de görmesek de!
Hani İkaros, nerede?

İkaros
Kanatlarım...
Ak turna kanatlarım...
Siz benim özgürlüğümdünüz...
Alıp götürdünüz beni gök katlarına.
Açtım kanatlarımı özgürlüğe,
taşıdınız beni yalnızlığıma.
Ebabillerle uyudum.
Kırlangıçlarla su içtim,
konmadan yere.
Uçtum.
Ne kanatlarımı tutan küçük kız
kaldı aklımda;
ne babam kadar labirent sever,
babamdan daha çok labirent kurmuş
o kör ozan bir şey söyler bana.
Bir bilseydi sadece kendisi
indirebilirdi beni yere,
bir çıksa sözün içinden.

Babamın ardı sıra, bıraktığımdan beri
kendimi boşluğa,
yalnızlığım yoldaşlık etti bana.
Yalnızlığım yaşattı beni
bin yıllarca.

Kahvedeki Adamlar Korosu
Bırakıp kanatlarını
indiğinde aramıza,
inanırız yaşadığına.
Kaldırmayız ki başımızı göğe,
görelim uçmakta
İkaros,
bilelim uçmakta İkaros.
Kanatsız İkaros

katılır aramıza.
Kanatlar bizim dışımızda.
Gök uzakta.
İn aramıza İkaros,
inanalım yaşadığma.

Adalı Kadınlar Korosu
İkaros, in aramıza.

Küçük Köle Kız ve Eyüplü Kuş Satıcısı Küçük Kız
İkaros, seni özleriz. Gel yanımıza İkaros.
Gel yanımıza İkaros.

Hezarfen Çelebi
Bırakma kanatlarını İkaros,
İkaros, uç.

Borges
Yer labirent, İkaros.
Duvarsız gökyüzünü bırakma.
Uzlaşmaz labirentle kanat.
Uç
İkaros.

Daedalos
Ben yaptım o kanatları,
geri ver kanatlarımı.
İn, İkaros.
Bırak kanatlarımı.

İkaros
Kanatlarım,
kaynadı gövdeme.
Kanatlarım taşır beni
yalnızlığıma.
Ben, İkaros,
uçarım sonsuzluğuma.
Uçarım.
Uçarım.

Uçarım.
U
Ç
A
R
I
M...

GÜVEN TURAN, 1960 KUŞAĞININ ÖNCÜ ŞAİRİ.
YORDAM DERGİSİNDEN GÜNÜMÜZE,
AYNI SAĞLAM ÖRGÜYÜ SÜRDÜREN ŞİİRİ,
İLK KEZ BÜTÜNLÜĞÜNDE BİR ARAYA GELİYOR.
DENİZ İLE TOPRAK, GÜN İLE GECE,
AŞK İLE ÖLÜM ARASI SONSUZ BİR AKIŞ ÖZLEYEN
BİR ŞAİRİN GÜZERGÂHI

ISBN 975-363-163-4